

Mitendo

¹ Imbuka inibañoli kale, Tiofiliusi, ibawambi zonse zabatangi kutenda ni kuluta Jesu, ² kutwala izuba lyabatambulwa kwiwulu. Ichi chibatendahali hamana kuha itaelo cha Luhuho Lujolola kuba Apositola babaketi. ³ Kuzwa hakunyanda kwakwe, abalileti iye mwine nahala kubali ni bupaki buzuweka. Mumazuba achita makumi wone abalibonahazi kubali, mi abawambi ziamana ni mubuso we Ireeza. ⁴ Habali kulikopanya nabo, ababalaeli kuti kanji bazwi mwa Jerusalema, kono balindile insepiso ye Shetu, cheyo, nati, “Mubazuwi kwangu ⁵ kuti initi Johani abali kukolobeza ni menzi, kono inwe kamukolobezwe muLuhuho luJolola mumazubazana akezite.” ⁶ Munako ibabakungene hamwina babamubuzi, “Simwine, iyi nji nako yeti nolete mubuso kwa Isilaele?” ⁷ Abawambi kubali, “kahena njikwenu kuti mwizibe inako kapa inkalulo yabatomi Tayo chamaata akwe. ⁸ Kono kamutambule inguzu, munako yaLuhuho Lujolola heti nilwize hehulu lyenu, mi kamube impaki zangu monse mwa Jerusalema ni mwa Judeya ni Samaria, ni kutwala kumamanimani ekanda.” ⁹ Simwine Jesu hamana kuwamba izi zintu, nibalolete kwilu, abatwalwa kwilu, mi ikope ni lyamuwunguli hamenso abo. ¹⁰ Habachitutubalile kwiwulu nakaya, hahobulyo, bakwame bobele babazimene

hembali ni bazwete zituba. ¹¹ Nibati, “Inwe mubakwame ba Galileya, chinzi hamuzimene aha ni mulolete kwiwulu? Uzu Jesu wayenda kwiwulu mwakabole munzila iswana sina mumwamubonena nakaya kwiwulu.” ¹² Kuzwaho nibabola kwa Jerusalema kuzwa kwi Lundu la Olivi, lina hafwihi ni Jerusalema, musipili umana izuba Lesabata. ¹³ Habasika, nbatanta mumuzako wina kwiwulu, kubabali kwikala. Ibalí nji Pitolosi, Johani, Jacobo, Andriasi, Filipi, Tomasi, Bartolome, Mateu, Jacobo mwana wa Alufeya, ni Simoni Zeloti, ni Juda mwana wa Jacobo. ¹⁴ Bonse babakopene kuba chintu chimwina, kuzwila habusu kulapela katata. Babena nabo ibali banakazi, Maria nyina Jesu, ni bache bakwe. ¹⁵ Mwawo mazuba Pitolosi abazimi mukati kabanakwabo, balikana bantu basika ha 120, mi nati, ¹⁶ Bakwetu, kuyeletele kuti chiñioletwe chizuzilizwe, kutalusa kuti Luhuho Lujolola lubawambi itanzi chakaholo ka Davida kuamana ni Judasi, yabaetelele babakasumini Jesu. ¹⁷ Mukuti ibali zumwi wetu mi abatambuli inkabelo yakwe yempo yelinu iluko.” ¹⁸ (Linu uzu mukwame abawuli luwa chentifo zabawani chabubilala bwakwe, mi haho natangisa kuwisa mutwi, mi mumili wakwe niwañatuka kwiyaluka, mi zamwibumo lyakwe zonse nizalongotoka. ¹⁹ Bonse babalikuhalia mwa Jerusalema babazuwi zateni, chobulyo babasumpi ulo luwa muchishobo chabo “Akeldama,” njikuti, “Luwa lwa Malaha.”) ²⁰ Mukuti kuñioletwe mumbuka ya Lisamu, ‘Musiye luwa lwakwe lube lusinyehete, mi

kanji musiyi nanga muntu umwina kuhala mo'; 'Muleke zumwi ahinde chitulo chabuyenzi bwakwe.' ²¹ Chobulyo, kusakahala kuti umwina wa bakwame yabali kuyendanga naswe inako yonse Simwine Jesu habali kuyendanga mukati ketu, ²² kukatangila hakolobezwa kwa Johani kuya kwizuba lyabazwiswa kwetu, utameha kuba impaki hamwina naswe kuamana nikubuka kwakwe kubafu." ²³ Babaleti habusu bakwame bobele, Josefa yosumpwa Barsabasi, yabali kusumpwa hape kuti nji Justusi, ni Matias. ²⁴ Babalapeli nibati, "Iwe, Simwine, wizi inkulo zabantu bonse, chobulyo wizibahaze kuti njeni mukati kaba bobele yobaketi. ²⁵ kuhinda chibaka mweli ikolo ni buapositola waba choli Judasi kuya kuchibaka chakwe," ²⁶ Babalauli; mi idaula zibawili ha Mateu mi ababikwa hepalo yamuapostola wekumi ni wumwina.

Inkauhayo 2

¹ Cwale izuva lya Pentecositi haliza, vonse vavena muchi baka chiswana. ² Mwinako yonke chikweza mulumo uzwa kwi wulu uvu luhuho lye mbembwe lukando, mi chilweza kwizula inzuvo yonse iyo ivaval ikwikere. ³ Chikweza kuvonahala kuvali malimi aswana uvu muliro uvali kukauhanywa, mi chiweza kuzimana hewulu lye zumwi ni zumwi wavo. ⁴ Vonso vave zuziwa Luhuho luNjolola mi chivatanga kuwamba mumishovo imwi, sina Luhuho lu Jolola mulubali kuva hera kuti vawambe. ⁵ Linu kubena Majunda vavali kwikalala mwa Jerusalema, vakwame vavalumeri,

ku zwirila kwikanda zonse zomwi konde lye wulu,⁶ Uwu mulumo hauzuweka, chisi chivakezi hamwina mivavali kulyangene kakuli zumwi ni zumwiavali kuva zuwire chiba wambulula mumushovo wakwe.⁷ Vavali ku komokwete ni mbemuka; chiva wamba, “Luli, kena kuti vonse aba bakwete kuwamba Magalireya?⁸ Chinzi hakuchita kuti tuva zuwa, zumwi ni zumwi mumishovo yentu ituva zalirwa mwayo?⁹ Patiani ni Medesi ni Elamitesi, ni vamwi vavali kuhala mwa Mesopotamiya, mwa Judeya ni Cappadocia, mwa Pontusi ni Asia,¹⁰ mwa Phygia ni Pamphylia, mwa Egepita ni muzibaka zimwi za Libiya kuama Cyrene, ni vapoti vavali kukazwa kwa Roma,¹¹ Majunda ni maProselite, Cretanisi ni ma Arambu, tuva zuwa niva wambira mumi shovo yetu kuamana ni misevezi mikando ye Ireeza.”¹² Vavali kukomoketwe vonse ni kuchanama; chavati kuzumwi ni zumwi, “Kanti ichi chitalusa nzi?”¹³ Kono bamwi chiya sheununa ni kuti, “Vakoletwe i waine ihya,”¹⁴ Kono Pitorosi chazimana nivena ikumi lyamaza overe ni yenke, cha katula linzwi lyakwe ni kuti kuvali, “Vantu vamwa Judeya nanwe mwense mwikala mwa Jerusalema, muzumine ichi chiziveke kwenu; mutekereze hande kumanzwi angu.¹⁵ Kakuti ava vantu kava koletwe iwaine sina mumu hupulera, sina haili vulyo inanko ya kakusasani ke zuva.¹⁶ Kono ichi jichona chiva wambitwe nji mupolofita Joele:¹⁷ ‘Kaive vulyo muma zuva okumamanikizo; Ireeza uti, ‘Kani tire hasi Luhuho lwangu kuvantu vonse. Vaana venu ve chikwame ni ve chanakazi kava profite, balombwana benu kava vone impono,

mi vasupali benu vechi kwame kava lote ziloto.
18 Ni hewulu lyaba hikana vangu mwao mazuva kanitire hasi luhuho lwangu, mi kava porofite.
19 Kani vonise imakzo mwi wulu kuhitirila ni zisupo mwi nkanda hansi, malaha, ni muliro, ni vunsi mwibyubyulu. 20 Inzuva kali sandunke ka sikwe mi mwezi kuvoneka uvu malaha, pilio izuva ikando litiza lya Simwine nili seni kusika.
21 Kaive kuti yense yo supa he zina lya Simwine kahanzwe'. 22 Vantu va Isiraele, muzuwe aa manzwi: Jesu wa Nazareta, mukwame wava misepise kwenu Ireeza che zisupo zikando ni makazo ni zikomokisa izo Ireeza ava pang'i chali mukati kenu, sina inwe muvene hamwizi-
23 chevaka lya mulelo u kolete ni kwizibahaza ni iseni kusika inako yakwe Ireeza, a vatambikiwa, mi inwe, cha manza abakwame basezi mulao, chiva mukokotera ni ku mwihaya; 24 iye Ireeza ava muvusi, hamana ku sumununa ku chinsa kwefu kwali, kakuli kena kuvali kuwoleka kuti a kwatwe kulili ifu. 25 Kakuli Davida ava wambi kuyamana naye, 'Ni va voni Simwine havusu bwangu, kakuti wikere kwimbali lye yanza lyangu lyachilinso iri kuti kanji ni nyan-gayiswa kamba kushimbululwa. 26 Linu hanu inkulo yangu ivali kusangitwe mi lulimilwangu chi lwa yakalala. Hape, muvili wangu kawikale musepo. 27 Kakuti kokafwe kusiya luhuho lwangu muvafwire, kamba kuzuminina wako yo Jolola kuti avone kuvola. 28 Uvavonahazi kwangu inzira zovuhalo; koni pange kuti nizule kusangwa che chi fateho chako.' 29 Vanakwetu, Ni wola kumiwambira cho vundume kuamana

ni mupatirita Davida: uzo hape ava fwi ni kuzikiwa mi ikumbu lyakwe lisikere naswe ni sunu linu. ³⁰ Cwalehe, avali muporofita mi avezi kuti Ireeza avali nkonki kwali cho kulisumina vuitamo kwali, kuti kazimike zumwi wavane hachi pura chovulena bwakwe. ³¹ Avatangi kuvona izi ni kutanga kuwamba kuama ni kuvuka kuva fwire kwa Keresite, 'Kena avazibalwa niku kungirwa muviri wakwe kuku-vola.' ³² Uzu Jesu- Ireeza ava muvusi, aho twense twipanki. ³³ Cwale hacha mana ku-muvusa nikuka muvika kwiyanza lyakwe lyo kuchiliso lyaIreeza mi hachitu tambwire isepiso yo Luhuho lu Jolola luzwa kwa Tayo, abe tiri hansi inzi, zimubwene ni kuzuwa. ³⁴ Linu Davinda kena ava kambamini kwi wulu, kono uwamba, 'Simwine ava wambi kwa Simwine wangu, Wikale kwiyanza lyangu lye chiliso, ³⁵ kusikira hasana kani pangire nzira zako kuva malyatiro a mantende ako.'" ³⁶ Hakuva vulyo, musiye inzubo ya Isiraele yonse izive handede kuti Ireeza ava mupangi hape kuva Simwine ni Keresite, uzu Jesu umuva nkankamizi." ³⁷ Linu hachi vazuwa inzi, vava chisiwa mwi nkulo zavo, ni kuwamba kwa Pitorosi ni kuva lut-wana vonse, nikuti, "Bakwetu, mutu pange nzi?" ³⁸ Mi Pitorosi cha nti kuvali, "" Muvakire zivi zenu mi mukolovezwe, zumwi ni zumwi wenu, mwizina lya Jesu Keresite iri kuti zivi zenu ziwonderwe, mi mumu amuhere impo yo Luhuho lu Jolola. ³⁹ Ka kuti kwenu nji kuherwe insepiro ni kuvana venu ni kuvantu vonse vana vena kule, sina vantuvangi vonse

vasana kasumpe Ireeza.” ⁴⁰ Nicha ziwanabo zingi cha paka nikuva kumbira; na nti, “Muli haze kuzwa kolu lusika luvilala.” ⁴¹ Mi chiva tambula manzwi akwe mi chiva kolovezwa, mi kuva yekezwa mwelina inzuva valikana 3000 vantu kuyali. ⁴² Chi vazwira havunsu ni tunto zavaapositola ni kulapera hamwina, ni muku cholola chikwa ni mwi tapero. ⁴³ Lyowa chilyeza hewulu lya Vantu vonse, mi zisupo zingi ni makazo ziva pangwa kuva Apositola. ⁴⁴ Vonse vavazumini vavali kwina hamwina mi vavalikwina zintu ziswana mumi hupulo, ⁴⁵ mi vava uzi zibya zabo zi vavali kukwete ni kuyavira ku vonse, kuyenderela ni muvali kusaka halira kuzumwi no zumwi. ⁴⁶ Cwale izuva ne zuva vavali ku zwira havusu ni muhupulo umwina mwi tempere, mi vavali kuchola chinkwa muma zuvo, mi vavali kuyavira zilyo cho kusangwa ni kukwatisana mwi nkulo; ⁴⁷ vava rumbi Ireeza ni kuhewa chisemo kuvantu vonse, Mi Simwine avali kuyekeza kuvali inzuva nezuva avo vavali kusikuluha.

Inkauhayo 3

¹ Linu Pitrosi ni Joani vavakuya kuyenda kwi Tempele mwinako ya milapelo, mwinako yavutantu. ² Mukwame zumwi, yavali chihole kumatende, Avaku nyemunwanga nakalalikwa hamulyango we Tempele, uvakusupwa mulutu. ilikuti akumbile itunso kuvatu vava kuya mwi Tempele, ³ chinga bona Pitrosi ni Joani chivasaka kwinjira mwi Tempele, chakumbila intuso. ⁴ Pitrosi, nicha muluvukila nimenso akwe, ni Johani, chati,

'Lole kwetu.'⁵ Mukwame wechihole chava lola, nalitukiseze kutambula chimwi kuvali.⁶ Linu Pitrosi chati, "Isillivera ni gauda kani zikwete, kono chitukwete, mutuchikuhe. Mwizina lya Jesu Kereste, Yende."⁷ Pitrosi nicha mukwata kwiyaza lya chilyo, niku munyemuna mwiwulu, inako ininizana matende ningongo chiza tambula ziho,⁸ Chatanga kuchukuta mwiwulu, mukwame wachihole nicha zimana nikutanga kuyenda; Linu niche njila ne Pitrosi ne Joani mwi Tempele, naka buyenda, nachukuta, nikutemba Ireeza.⁹ Bantu vonse nichiva muvona naka vutemba Ireeza.¹⁰ Nicha valemuha kuti njiyena mukwame wilanga natambula itunso ha Vuluntu bwa mulyango we Tempele; bavezwile kumakala ni kukomokwa chizi chiva pangahali kwali.¹¹ Linu havali kukwatilile kwa Pitrosi ni Joani, Bantu vonse nichi vantilila hamwina kuvali muchivaka chisumpwa Solomoni, niva komoketwe ahulu.¹² Pitorosi havona ichi, chava tava vantu, "Nikuti inwe vantu va Isiraele, chinzi hamukomokwa? Chinzi hamu loleresa kwetu bulyo, uvu jenswe twamuleta kuti awole kuyenda cheziho zetu kamba chovu laperi bwetu?"¹³ Ireeza wa Ambrahama, ni wa Isaka, niwa Jakovo, Ireeza uve sukwezwetu, wakuteka muhikana wakwe Jesu. Jiyena yenke umuba tambiki ni kukana havusu bwa Pilato, Hacha vali kusaka kumu lukukulula kuti aliyendeze.¹⁴ Mubakani yo Jolola ni Kuluka yenke, imi chimwa kumbira kuhewa mwihayi kuti a lukululwe ni kuhewa kwenu.¹⁵ Muve hayi Mukwaye wo vuhalo, uzo Ireeza ava vusi kuva fwire - imi twi mpanki bechi chivapangahali.¹⁶ Linu,

che tumero mwi zina lyakwe - uzu mukwame umubwene ni kwiziba - ili izina liswana lyamu koza. Itumero ina cha Jesu yaha kwali kuhozwa kuyenderele muvusu bwenu mwense. ¹⁷ Linu, basakiwa, Nizi kuti muva pangil chokuseziba, uvu muvava pangiri vayendisi venu. ¹⁸ Kono zintu inzo Ireeza ava wambi kuvusu cha kaholo kava porofita vonse, kuti uzu Keresite uswanera kunyanda, hanumchave zuzirizi. ¹⁹ Muvake, cwale he, mi musanduke, iri kuti zivi zenu ziwole kuzwiswa kwenu, iri kuti kuwole kwiza inko zo kuli joloza kuzwamhavusu bwa Ireeza; ²⁰ mi kuti na tumine Keresite yava keterwa inwe, Jesu. ²¹ Jiyena yenke Iwulu liswanera kutambula kusikira inako yo kuvozekezwa kwezitu zonse, kuamana nezo Ireeza ava wambi kale chatuholo twava porofita bakwe va jolola. ²² Mushe chovuniti avati, “ Simwine wetu Ireeza kavuse mukati kenu muporofita yo swana name. Kamu teke zintu zonse zasana kawambe kwenu. ²³ Kakupangahale kuti muntu yense yasana kakane kuteka uzo muporofita ke hayiwe kuzwiswa kuvantu vakwe.’ ²⁴ Eni, mi vonse Vaporofita kuzwa kwa Samuere navo vavakezi muma sule akwe, vavezi kuwamba nikwiza kwi zivahaza aya mazuva. ²⁵ Inwe muvana vamaPorofita mi nive chilikani icho Ireeza avapangi nive sukuzwenu, sina mwavateri kwa Abrahama, ‘Mulusika lwako jimona masika onse e ikanda ka afuyafulwe.’ ²⁶ Kasamulaho Ireeza hacha zimikite muhikana wakwe, ava mutumini kwenu chetanzi, iri kuti awole kumi fuyola cho sundukira kuzumwi ni zumwi kumuzwisa kuvuvi bwakwe.”

Inkauhanyo ya 4

¹ Ba Pitrosi ni Johani ha va bakwete kuwamba kuvantu, bapurisita ni induna we tempele ni basaduki ni chivasika kuvali. ² ba va kukataze-hete chevaka lya Pitrosi ni Johana va vakuruta bantu mi va bakuwamba za kuvuka kwa Jesu kuzwilila kuvali. ³ Ba va basumini mi va vavika mwitolongo kuhitila kakusasana lichillila chakuti chivali chitengu. ⁴ Kono bungi bwa vantu bavazuwi iñusa lyo ba bazumini; mi inombolo za vakwame va babazumini zi va kusika muzikiti zikwanisa iyanza. ⁵ I bezi buti mwizuva licilila, chakuti manduna bavo, bakulwana ni bañoli ba va kungene mwa Jerusalema. ⁶ Annas muprisita mukando, ni Kayafa, ni Johani, ni Alexandere na vo vonse bakwavo va muprisita mukando. ⁷ Ha va kaleta va Pitrosi ni Johana mukati kavo, ni chibaba vuza, “Çha maata ani, kapa chezina lyani, ha muchita ezi?” ⁸ Linu Pitrosi, ne zwile Luhuho Lujolola, ni chawamba kuvali, “Manduna ba vabantu, ni bakulwana, ⁹ haiva iswe sinu mwikalile kutubuza chakuya cha musevezi mulutu wo tuvapangi kumuntu yo lwala -mi chenzila ihi uzu muntu a vaholi? ¹⁰ Chinu chiswanela kwizibwa kwenu ni kuvantu vonse va Isilaele, chakuti chezina la Jesu wa Nazareta, uzo ye muvakokoteli, uzo Ireeza a va muvusi kuvali - Nji kwakwe u zu mukwame hazimene aha havusu bwenu na liketete. ¹¹ Jesu Keresite ibwe inwe muvazaki le muvanyansi kono livapangwa mutomo we mota. ¹² ka kwina impulsu cha muntu zumwi; chakuti kakwina izina limwi mwikonde lye ulu,

li vahewa muntu zumwi, ilyo lituswanelwa kuhazwa.” ¹³ Linu cwale hachi vabwene vundume bwa Pitorosi ni Johani, ni kulemuha kuti avali vantu vulyo vasana vavalitutite, vava komokwa, cho kwiza kulemuha kuti Pitorosi ni Johani vavena ni Jesu. ¹⁴ Kakuli vava voni mukwame yava hozwa na zimene navo, kakwina chimwi chivava woli kuwamba kuamana nechi. ¹⁵ Kono hachi vamana kulaya ba Apositola kuzwa mumu kopano wavo, chiva tanga kuwamba mukati kavo vene. ¹⁶ Chivati, “Mutupange vule kwava vakwame? Cho vuniti vokuti imakazo ivoneka yapangahala chavo iziveka kuzumwi ni zumwi wikala mwa Jerusalema; katuwoli kuisampula. ¹⁷ Kono iri kuti kanji iyambuluki mukati kavantu, twende tuva kalimere kanji vawambi kuzumwi ni zumwi mweli izina.” ¹⁸ Chiva sumpa Pitorosi ni Johani kwiza mukati ni vaha itayero kuti kanji bawambi hape kamba kuruta hape che zina lya Jesu. ¹⁹ Kono Pitorosi ni Johani chivali tavirila ni kuwamba kuvali, “Kamba kulukite mumenso a Ireeza kuti tuzuwe inwe isiñi iye, mu atule. ²⁰ Kakuli katuwoli kulihaza kukuwamba kuyamana nezi zintu zituba voni ni kuzuwa.” ²¹ Kasamulaho o kuya kalimera ahulu Pitorosi ni Johani, chivava siya nivaliyendeza. Kena vava wani ivaka liva wola kuva nyansa chalyo kuti vavahe inkoto, kakuli vantu vonse vavalu kulumba Ireeza kwi makazo iva pangahali. ²² Mukwame ava tambuli iyi imakazo yo kuzwa chavali we zirimo zilikana makumi one ni kuhitirila kukuzalwa. ²³ Hachiva mana kuva lukulula, Pitorosi ni Johani chiveza kuvantu vavo ni kwiza kuva wambira zonse inzo vakulwana

vamaPurisita zivaka va wambira ni manduna ve tempere zivava wambi. ²⁴ Hachi va zuwa ichi, chiva katula manzwi avo hamwina kwa Ireeza ni kiuwamba, “” Simwine, iwe uva vumbi mawulu ni kanda ni wate, ne zina zonse zina mwa teni, ²⁵ Inwe cho Luhuho lu Jolola, cho kaholo ka tayo Davida muhikana wako, ava cho, “ Chinzi inkanda za machava hava lwa, ni maswaniso a sena ituso? ²⁶ Basimwine va hansi va balikunganyi hamwina, ni bayendisi ba vakopani hamwina kulwisa Simwine, ni kulwisa Keresite wakwe; ²⁷ Cheniti, bonse Heroda ni Ponse Pilato, hamwina ni va chisi ni vantu va Isilaele, va bakopani hamwina mumuleneñi uwo kulwisa muhikana wako Jesu, iye yo va iketeli. ²⁸ Ba vakopani hamwina kuchita zonse izo ni mayanza ako ni maikuto ako zi vahupulwi pili kuti kazichitahale. ²⁹ Linu, Simwine, lole kumifumbo yabo mi uhe mwihikana wako kuwamba inzwi lyako cha kukola. ³⁰ chakuti ha cha namulula iyanza lyako mukuholisa, iponiso ni imakazo ziva kuchitahala che zina la muhikana wako yo jolola Jesu.” ³¹ Ha chi bamana kulaapela, chivaka ha vakopanela hamwina chi va zikinyehi, mi vonse ni chebezuzwa cha Luhuho Lujolola, mmi va bakuwamba inzi la reeza cha kukola. ³² Inombolo inkando ya vo ba bazumini ba vena chenkulo yonke ni luhulo: mi kakwina zumwi wa bo ya vakuwamba chimwi chamunite kuti luli njichakwe; nihakwinavulyo, ba vena zintu zonse chakuswana. ³³ Cha maata makando bapositola ba ba kuwamba ze va baboni kumanana ni nzuho ya Simwine Jesu, mi chisemo chikando chivena heulu lyabo. ³⁴ Kakwina

muntu mukati kavo ya va bulite chimwi chintu, kwavo vaval ikuwite ivu ini kamba mazuvo zana vava a uzi ni kuleta mali e zintu zivava uzi.³⁵ ni kwiza kuavika ha mantende'. Mi vantu babahewa kwavo vaval kuzumine, cho kuya zumwi ni zumwi mwavali kusakira.³⁶ Josefa, yavali Mulevi, mukwame yavali kuzwa kwa Cyprusi, ava hewa inzina lya Banabansi kuva Apositola(iri kuti, chikutolokiwa, mwana wu susuweza).³⁷ Chokuva newa, chali wuza ni kuleta mashereñi niwiza kuavika hamatende ava apostola.

Inkauhanyo ya 5

¹ Lyahanu mukwame zumwi yo sumpwa Ananiyasi, ni Safira mwihiyabwe, babauzi imbali ye zintu zabo, ² Nabika imbali imwi yeshiliñi ibauzwa (mwihiyabwe naye avakwizi), ni kuka leta onse avashali kumatende ava Apositola. ³ Linu Pitorosi nati, "Ananiyasi, cinzi Satani hezula munkulo yako ku chenga Luhuho lu Jolola kupata imwi isheleñi ya muulo wa chisi chako? ⁴ Hachisena chiveni kuwuziwa, kana chivali njichako? Linu hachi mana kuuziwa, kana chivasina muyediso yako? uva zezete vuti chezi zintu munkulo yako?" Kana uva chengi muntu, kono kwa Ireeza. ⁵ Mu kuzuwa aa maanzwi, Ananiyasi nawa hansi niku huza lwa ma manimani. Kutiya kukando nikwezila vonse vava zuwi izo zintu. ⁶ Baswisu niveza kumu vungila mwi sila, ni kumu nyamuna ni kukamuunga. ⁷ Haku hita inhola zotatwe, mwihiyabwe cheza kwinjira, nasezivite chiva

tendahali. ⁸ Pitolosi nacho kwali, “Uni wambile kuti inkanda yenu mwa iwulisa cheyi inteko? “Nati “ee, cheyi inteko.” ⁹ Linu Pitolosi nati kwali, “Muva zuminzani vule ku lika luhuho lwa Simwine? Lole, “Matende a vaka unga mwihyenu ena hamulyango, imi njete vakun-yamune nawe.” ¹⁰ Haho vulyo chawira hansi ha matende akwe, niku huza lwa mamanimani, imi vasvisu havenjira nikumu wana ufwile; chiva munyamuna, nikuka muunga hembali ni mwihyabwe. ¹¹ Kutiya kukando nikweza he nkereke yonse, ni heulu lya vonse vava zuwi izi zintu. ¹² Imboniso zingi ni makazo zivali ku chitahala mukati ka vantu cha mayanza avapositola. Vavena vonse mu malibera a Salumoni. ¹³ Imi kakwina niyava ku wola ku lipapata kuli kopanya navo; nikuva vulyo, vava ku tembwa ahulu ku vantu. ¹⁴ Nikuva vulyo balumeri vangi vavakusi wera kwa Simwine, ikunga lya bakwame ni vaanakazi, ¹⁵ chovulyo vava ku letanga va lwala mumigwagwa niku va lazika ha mimbeta ni muzipura, kuti Pitolosi cha hita, munzunde wakwe mu uwole ku wila havamwi vavo. ¹⁶ Nikweza hamwina impalo inkando ya vantu bazwa kumatoropo mwa Jerusalema, kuleta valwala navo vava vulumukiswa inhuho zisa jololi, imi vonse vava hozwa. ¹⁷ Kono mupurisita yo hanzi na ziimana, nivonse vavena naye (chikwata chava Saduki); imi nive zula muna ¹⁸ Niva viika mayanza havapositola, ni ku va vika mu ntorongo ya vantu. ¹⁹ Masiku Iñeloi lya Ireeza chilyeza kwi yalula milyango ye ngorongo niku vazwisa hanze, ni kuvati. ²⁰ Muyende, muka

zime mwi tempere, niku wamba ku bantu vonse manzwi avuhalo.” ²¹ Hava zuwa izi, nivenjira mwi tempere musihalizana niku ruta. Kono mupurisita yo hanzi cheza, navo vavena naye, niku supa inkuta hamwina, ni vonse bakulwana vavantu va Isiraere, ni kuva tumina kuntorongo kuka leeta vapositola. ²² Kono vakapaso vava yendi kana vavakava wani muntorongo, ni vaka vola ni kwiza ku viha, ²³ “Twaka wana intorongo iyalitwe siinte ni ba ganteli ba zimene hamulyango, kono hatwa iyalula, kakwina itwa wana mukati.” ²⁴ Linu muyendisi wa mwi tempere ni mupurisita mukulwana hava zuwa aa maanzwi, ciba ziyeleha chavo ni chiwola kuzwa mwateni. ²⁵ Linu zumwi neza kuva wambila, “Vakwame vamu va vikite muntorongo vazimeene mwi tempere niva ruta vaantu.” ²⁶ Linu muyendisi chayenda ni vakapaso, niku kavavoza, kono nikusena vulwisi, mukuti vava tite kuti vaantu pona chivava pwacoola cha mavwe. ²⁷ Hava kava leta, chivava leta havusu vwe nkuta. Mupurisita yo hanzi nava vuzola impuzo, ²⁸ nacho, “Tumi ha mulandu wa kusa ruta mweli zina, imi, chimwe zuza Jerusalema ni ntuto zenu, niku tavera ku leta malaha ozu mukwame hetu.” ²⁹ Kono Pitolosi ni vapositola nivetaba, “Tulukera ku kuteka Ireeza insinyi vaantu. ³⁰ Ireeza uveshetu ava kuzi Jesu, imuve hayi ni kumu hanzika hesamu. ³¹ Ireeza ava mukuzikizi kwi yanxa lyakwe lya chilyo kuva mwaana' simwine ni muhazi, kuha kuliwamba zivi kwa Isiraere, niku kwatila zivi. ³² Tu mpaki zezi zintu, imi ni luhuho lu Jolola,

ulo lwavahi kwavo vamu kuteka.” ³³ Lyahanu inkuta hai zuwa izi. Vava vengi nikusaka kwi haya vaapositola. ³⁴ Kono mufalisi yava kusupwa Gamaliele, muruti wa mulao, yava kukutekwa ku vantu vonse, chazima niku laera vaapositola ku zwila hanze kaninizana. ³⁵ Linu chati kuvali, “Vakwame valisiraele, Mutwalize minahano kuchimusaka kutenda kwava vaantu. ³⁶ Chenako ya kumasule, Teudiyasi avavuki nalibboka kuvaumwi, imi impalo yavakwame, valikana myanda yoone, nivenjila kwali. Nehaiwa, nivonse vavali kumu kuteka vava hasanywa ni kusa vachimwi. ³⁷ Kuzwa kozu mukwame, Judasi wa Galileya navuka mumazuva achipalo nikuhindikisa vamwi vaantu mwisule lyaankwe. Naye chehaillilwa, nivonse vakumu kuteka vava hasanywa. ³⁸ Hanu ni mi wambila, muzwe kwava makwame, ni kuva siya vovona, ilikuti uwu muzezo kapa mutendo wa vaantu, muulyatililwe. ³⁹ Kono heba wa Ireeza, kete muwole ku u lyatilila, mu wola kuli wana kuti chi mu kwete mulwisa Ireeza.” Imi chiva susuwezwa. ⁴⁰ Linu ni va supila vaapositola mukati, nikuva kavoola ni kuva hambiliza kusa kawamba mwi zina lya Jesu, ni vava siya kuti vayende. ⁴¹ Chiva siya inkuta niva tabuluhte mukuti vavavalilwe kuku nyandisizwa che Izina. ⁴² Kuzwaho chezuva, mwi tempere ni chenzubo, ninzuvo, vava ku lutirire ni kutaza Jesu kuva Keresite.

Inkauhanyo 6

¹ Lyahanu mwaanu mazuva, linu impalo ya valutwana haiva kukabwinjiha, impiraero ya

Magerike va Majuda chiyatanga Kulwisa Ma-heveru, kakuti imberwa zavo zivali kuketul-ulwa mwizuva ni zuva lya kuholiswa kwa zilyo.

² Vena ikumi ni vo vele chivasupi chinavungi cha varutwana kuvali ni kuti, “kakwina hande kwetu kuti tusiye liinzwi lye Ireeza niku taha he ntafule.

³ Mu swanera lyahanu kuketa, vakwaluzuvo, bakwame vakwana iyanza ni vo vere mukatikenu, bakwame vene vuhalo vu-lotu, ve zwile luhuho ni vutali.

Avo vatuwola kuketa mwei impisinisi.

⁴ Haili iswe, katuzwire havusu mwi intapero ni mukukutaza liinzwi.”

⁵ Zi wambo zavo ziva tavisi chinavungi chonse.

Linu chivaketa Sitefani, mukwame yowizwire intumelo ni Luhuho Lujolola, ni Filipi, ni Porokoras, ni Nikonora, ni Timoni, ni Parmemasi, ni Nikolasi muprositelite yozwa kwa Antiyoke.

⁶ Varumeri vavaleti ava vakwame havusu vwa vapositola, vava lapeli ni ku tula mayanza avo havalni.

⁷ Chovulyo linzwi lya Ireeza liva weli; imi impalo ya varutwana ivayekezehi mwa Jerusarema nikuhilitiza; mi impalo yingi ya vapurisita ivakezi kukuteka intumelo.

⁸ Lyahanu Sitefani, avezwile chisemo ni maata, ava kupa-nga inkezo zikomokisa ni imboniso mukati kavaantu.

⁹ Kono chikweza kuzimana vantu wa wila kumasinagoge asumpwa masinagoge alukuluhite, va kwa Serina ni Alexandriya, ni-vamwi vazwa kwa Silicia ni Asia.

Ava vaantu vava kukandekisana ni Sitefani.

¹⁰ Kono kana vava kuwola kuzimana kulwisanisa vutali ni Luhuho ulo lwa vakuwamba chalo Sitefani.

¹¹ Linu che inkunutu chiva susuweza vamwi vakwame kuwamba, “Twazuwa Sitefani na wamba

maanzwi akunyefula Mushe ni Ireeza.” ¹² Vava vengisi vaantu, vakulwana, ni vañoli, mi chiva yenda kwa Sitefani, ni kumukaheeka, ni kumuleeta kunkuta. ¹³ Vava leti impaki zamapa, vava wambi, “Uzu mukwame kaleki kuwamba maanzwi alwisanisa chivaka chichena ni mulao. ¹⁴ Kakuti tuvamuzuwi nawamba kuti Jesu wa Nazareta usaka kushinya ichi chivaka ni ku chincha milawo yavaleti Mushe hansi kwetu.” ¹⁵ Vaantu vonse vavekele munkuta vava twalite meno avo kwali mi chivavona chifateho chakwe ni chikola ili chifateho che Iñeloi.

Inkauhanyo 7

¹ Mu prista mukulwana chacho, “izi zintu zeniti?” ² sitefana chacho, “va nchiziyangu ni ve shangu, muteke kwangu: Ireeza we nkanya ava voneki kwe shetu Abrahama hava kwina mwa mesopotamia, naseni ku kekala kwa haran; ³ chacho kwali, ‘siye inkanda yako ni mahasi yako, mi uyende mu nkanda yete ni kutondeze.’ ⁴ Cha siya inkanda ya makaladani niku ke kala kwa karani; kuzwaho, hava fwili isi, Ireeza cha muleta mweyi inkanda, mumuhala hanu. ⁵ kakwina chavahi kwali chokuyola, ne, kena chivali chikando kuti alyate itende hateni. kono ava sepisi- nanga aho Abrahama kena aveni kuva kale mwana-ilikuti ahinde inkanda kuva chiluwo chakwe ni lusika lwakwe kuzwa kwali. ⁶ Ireeza avali kuwamba kwali vuti, ishika lyakwe mulikahale inako zana mwi nkanda isali yayo, mi vene ve nkanda vaka va vike muvuhikana niku va nyandisa ke mianda yone. ⁷ imi muni atule inkanda mwete vakave vahikana;

chawamba Ireeza; mi chizamanezo kavazwe mwateni nikuni lapela mwechi chivaka;⁸ mi avahi Abrahama chilikani cho mupato, cwale Abrahama cheza kuva isi wa Isaka niku mutwala ku mupato kamazuva amana iyanza ni tunwe to tatwe. Isaka cheza kuva isi wa Jakovo, mi Jacovo isi wa vana ve kumi nivo vele.⁹ Vayendi vava susuwezwe cho muuna kwineku lya Josefa mi chiva muwuza kwa Egepita, mi Ireeza ava kwina naye,¹⁰ mi chamulukulula ku manyando akwe onse, nikumuha chisemo ni butali havusu bwa Pharaoh, mulena wa Egepita. Pharaoh chamupanga ngambela mwa Egepita ni mwinzuvo yakwe yonse.¹¹ Linu aho chikweza inzala monse mwa Egepita ni kanana, Ni manyando makando mi veshetu kena vavawani zilyo.¹² Kono jakovo hazuwa kuti kwina mundale mwa Egepita cha tumina veshetu va veshetu che ntanzi.¹³ cho vuveli Josefa chalivonahaza ku vakwame; mi mahasi a Josefa chiveza kwi ziveka kwa Pharaoh.¹⁴ Josefa cha vona vamukulwe kuti vakasumpe Jamusi isi wakwe kwiza kwa Egepita, ni mahasi akwe onse, makumi amana iyanza ni makumi ovele ni vantu va mana iyanza.¹⁵ Cwale Jakovo chayenda mwa Egepita; cha kafwa, iye ni vasukulu va vasukulu.¹⁶ Vava twalwa kwa shecham nikuka lazikwa mwi vita ilyo Abrahama lyavawuli ke ntenko mwa silivela ni vana va hamor mwa shecham.¹⁷ Sina inako ye nsepiso hachiyina hafuhi, insepiro yava pangil Ireeza kwa Abrahama, vantu vava kuli niku hweza mwa Egepita,¹⁸ haisi hakuva kezi zumwi Simwine mwa Egepita, uzu murena yasena va

kwizi chintu kuamana ni Josefa. ¹⁹ Murena yoswana uzu ava chengeleli vantu niku nyandisi va sukulu vave sukulu, vavahi vana vavo kwi nkozi niva hupula kuti kawahale. ²⁰ Keyo inako Mushe ava pepwa, sekeli mulotu havusu bwe ireeza, mi ava kuvikitwe mwi nzuvo ivesi cha mwezi yo tatwe. ²¹ hava ku vikitwe hanze, mwana Pharaoh ava muañuli niku mulela sina njiwakwe. ²² Mushe ava kwina inzivo mwintuto zonse za Egepita; mi avana ziho mu manzwi ni mumitendo. ²³ kono hachavali kuchutile kuzilimo ze kumi zone, chiya keza munkulo yakwe kuti akapotele va mukulwakwe, vaana va isilaele. ²⁴ kuvona mu isilaele na sikululwa, Mushe chamu lamulela ni ku vozekeza yava ku lwisa isilaele: ²⁵ Ava kutele kuti va mukulwe kava zuwisise kuti Ireeza che yanza lyakwe ava kuva haza, kono kena vava zuwisisi. ²⁶ Izuva lyitatama cheza kuvamwi ma Isilaele vavakwete kupanga inkani; avaliki kuva vika mwinkozo hamwina; chacho; vakwame, muva kwaluzuvo, chinzi hamu lizuwisa kuchisa?' ²⁷ kono yava fosekezi zumwi chamu timba, nikicho,' yava kupangi muyendisi ni muatuli hewulu lyetu? ²⁸ kana usaka kunihaya, sina movehaili ma Egepita izona? ²⁹ Mushe chatiya hamana kuzuwa izi; cheza kuva muyendi mwinkanda ya midian, uko kwavavi isi wa vaana vo vele. ³⁰ zilimo ze kumi yone hazihita, iñilo chilyeza kuli vonahaza mwihalupa lya mount sinayi, mu mulilo mukando muka zuka. ³¹ Mushe ha vona mulilo, cha komoka ha vona izo; mi hava ku chunine kuka vona izo, chikweza in-zwi lye Ireeza, kuwamba, ³² njime Ireeza wa

veshako, Ireeza wa Abrahama, niwa Isaka, niwa Jakovo,' Mushe cha chachalika mi kena va liki ku lola. ³³ Ireeza cha wamba kwali, 'chupule insangu zako, kaho chivaka cho zimene hachili chivaka chi jolola. ³⁴ Niva voni luli manyando avantu vangu se vena mwa Egepita; niva zuwi intongosi zavo, mi niva kezi kwiza kuva haza; cwale wize, kani ku tume kwa Egepita.' ³⁵ Uzu Mushe uvava kani, havava wambi,' njeni yava kupangi muyendisi ni muatuli?' - njeye Ireeza yava tumi kuva zonse muyendisi ni mulukululi. Ireeza ava mutumi ke yanza lye ñiloyi lyiva voneki kwa Mushe muka zuka. ³⁶ Mushe chava zwisa mwa Egepita, hamana kupanga imakazo ni zisupo mwa Egepita mi nikwiwate lyempi, mi nimwihalaupa ke zilimo zimana makumi one. ³⁷ Nji Mushe yoswana yava wambi kuvantu va Isilaele,' Ireeza ka vuse mu polofita wenu mukati kava mukulwenu, mupolofita ya swana neme.' ³⁸ Uzu nji mukwame yava kwina muchikwata mwi halaupa ne ñiloyi lyiva wambi naye kwi rundu lya sinai. Uzu njimukwame yava kwina niva sukulu vava sukulu; uzu njimukwame yava amuheli manzwi ahala zwiza kutuha. ³⁹ Uzu nji mukwame uzo va sukulu vava sukulu vava kani kwichilila; vava mutandili kule navo, mi mwinkulo zavo vava voli kwa Egepita. ⁴⁰ Keyo inako chiva wamba kwa Aruni,' Tupangile va zimu vete va tuyendise. haili kozu Mushe, yava tuzwisi mwinkanda ya Egepita, katwizi chapangahala kwali.' ⁴¹ Cwale chiva panga iñombe mwao mazuva nikuleta chitavelo kwecho chizimu, niku tava cho musevezi wa

mayanza yavo. ⁴² Kono Ireeza cha sanduka niku va siya kuti va lapele inkani mwiwulu, sina mwiñolelwemwi mbuka ya mapolofita,' kana muva nihi iñombe ni chitavelo ke zilimo zimana makumi one mwi halaupa, inzuvo ya Isilaele? ⁴³ muva zumini i tabernakele ya moleki ni nkani ze zimu rafani, nizi vupiwa zi muvapangi kuti muzilapele: Mikani mihindé kwi mihitiliza kwa babilona.' ⁴⁴ Va sukulu vava sukulu sev-ena itabernaka yo vupaki yo mwihaalaupa, Sina Ireeza mwava laeli hava kuwamba ni Mushe, kuti aipange sina chivupeho chava voni. ⁴⁵ Ichi njichintu va sukulu va vasukulu, mwinzila yavo, kuleta munkanda ni Joshuwa. Ichi chiva pangahali havavezi kwinjila nikuluwa mwinkanda izo Ireeza zava zwisi havusu bwava sukulu vava sukulu. Ivakwina vulyo mbwita mu mazuva a Davida, ⁴⁶ yava wani chisemo mumenso a Ireeza; ava kumbili kuwana chivaka chamekalo cha Ireeza wa Jakovo. ⁴⁷ Kono Solomoni ava zakili Ireeza izuvo. ⁴⁸ Nihakuva bulyo, yohanzi kekali mumazuvo okuzaka ni, mayanza; iswana sina mupolofita ha wamba, ⁴⁹ Iwulu chihuna changu, mi ifasi malyatilo amatende angu. Inzuvonzi yowola kuni zakila? Simwine uwamba: kapa chivaka chamapumulelo angu chinahi? ⁵⁰ kena kuti iyanza lyangu lyipangi izi zintu zonse?' ⁵¹ Inwe vantu va zuminine insingo nive inkulo zi sena mumupato ni matwi, mukaninanga Luho Lujolola; mupanga sina muvava kupangira va sukulu vava sukulwenu. ⁵² Njeni kuva porofita va sukulu vava sukulwenu isena uvavanyandisi? vavehayi maporofita vava voneki ku matangiro

okukeza kuyo jolola; mi hanu chimweza kuva vaveteki ni vehayi vakwe nemwe,⁵³ Inwe vantu muva amuheli milao ivatangwa ku mañiloyi, kono kena muva ichilili.”⁵⁴ Linu va kwame ve nkuta hava zuwa izi zintu, vava fundwa kwinkulo, chiva suma meeno avo kwa sitefeni.⁵⁵ Kono iye, kakwizula luho lu jolala, chalolelela kwi wulu chokutokomela mi chavona inkanya ye Ireeza; mi chavona Jesu na zimene kwiyanza lya chilyiso lye Ireeza.⁵⁶ Sitefani chawamba, “lole, nibwene mawulu eyalukite, mi mwana muntu uzymene kwiyanza lye chiliso lye Ireeza.”⁵⁷ Kono ve nkuta chiva huweleza mwinzwi lyikando, nikwiyalala matwi avo niku muhwelela hamwina vonse;⁵⁸ vava muzindiri hanze yo muleneñi nikumu pwachola: mi impaki chiza zala zi zwato zavo za hanze ha matende a muswisu wa muhwile yo supwa Saule.⁵⁹ havavalii kupwachola sitefani, avazwili havusu kusumpa kwa Simwine ni kuwamba,” Simwine Jesu, tambule luho lwangu.”⁶⁰ Cha kuvama hansi niku huwa ke linzwi ikando, “Simwine, kanji ukwati ichi chivi kuvali.” hacha mana kuwamba izi, chalala.

Ikauhanyo 8

¹ Saule avena mukuzuminzana ni ifu lya kwe. Imi kuzwa yelyo izuva chikwazwa kunyandiswa ahulu kwe kereneke ivena mwa Jerusalema; imi vavazumini vose vava hasa neri muzi vaka za Judeya ni Samariya, mbwita vulyo va apositola.
² Vakwame vavazumini ni kusepahala vava ziki Sitefani ni kumulira ahulu.³ Kono Saule ava nyandisi ahulu inkerenke; ava kuyenda mwi

nzuvo ni nzuvo ni kuzwisa mo vakwame ni vanakazi, ni kuba vika mutorongo.⁴ Kono vava zuminini vavalí kuhasane chiva yenda ni va kutaza linzwi.⁵ Filipi ava yendi kumuleñi wa Samariya ni kuka kutaza kuvali za Keresite.⁶ Chinavungi chavantu havazuwa ni kuvona zisupo zava pangí Filipi, vava tekerezi ahulu hamwina kuza vali kuwamba.⁷ Imi ku vantu vangi vava zizuwi, ihuho zisa chenete zibazwi hanze cho muhuwo mukando; ni vangi vava zuminine luñañali ni ziyanga vonse vava hozwa.⁸ Mi kuvena ahulu kusangwa muwuna muleneñi.⁹ Kono kuvena mukwame zumwi mowu muleneñi yavalí kusupwa Simoni, uzo yavalí kupanganga mabivo kumatangiro; avali ku komasanga ahulu vantu va mwa Samariya, lyinu avali kulihinda kuva muntu yo tompeha.¹⁰ Vonse vena Samariya, kuzwa kumunini ni kumukando, vavalí kumuteka ahulu; vava wambi, “Uzu mukwame je ziho ze Ireeza zi supwa vukando”.¹¹ Vava tekereze kwali, kakuti avali kuva komosa ahulu che nako inde ni mavivo a kwe.¹² Kono aho hachi vazumine izo zavava kutazi Filipi kuyamana ni evangeli yo muvuso we Ireeza ni zina lya Jesu keresite, vava kolovezwa, vonse vanakazi ni vakwame.¹³ Imi ni Simoni naye vulyo ava zuminini: hacha mana ku kolovezwa, cha zwira havusu ni va ni Filipi; hacha vona imakazo ni mitendo ni ipangiwa, ava komokiswa ahulu.¹⁴ Linu haveza kuzuwa va apositola mwa Jerusalema kuti vena Samariya vava tambuli linzwi lye Ireeza, chiva tumina kuvali Pitorosi ni Johani.¹⁵ Hachiva shetumukere kuvali, chiveza kuva laperera, kuti

vawole ku tambula Luhuho Lunjolola. ¹⁶ Kakuti bwita heyo inako, Luhuho Lunjolola kena luveni kukeza hewulu lyavo; vavali kukolovezwe vulyo mwi zina lya Simwine Jesu. ¹⁷ Linu Pitorosi ni Johani chiva vavika mayaza avo hewulu lyavo, mi chiva tambula Luhuho Lunjolola. ¹⁸ Linu Simoni hacha vona kuti Luhuho Lunjolola luva hewa cho kuvikiwa cho kuvikiwa cha' mayaza, ava apositola chava newira ishereñi. ¹⁹ Cha wamba, "Munihe izi ziho, name, iri kuti yense uni kambika manyanza hali a tambule Luhuho lunjolola." ²⁰ Kono Pitorosi chata kwali, "I silivera yanko i sinyehe nawe, kakuti u hupula kuwana impo ze Ireeza cha mashereñi. ²¹ kawina chiyemba chimwi mwezi zintu, kakuti inkulo yanko kayina hande ni Ireeza. ²² Cwale he uvake kovu vuvi bwako, mi ulapere kwa Simwine, iri kuti mwendi mwa wondere kumi nahano ye nkulo yanko. ²³ Kakuti ni kubwene kuti wina chifanu chovu vengi ni mumawenge e chivi. ²⁴ Simoni cha mwitava ni kumuti, "Uni laperere kwa Simwine, iri kuti zonse zintu ziwa wamba kanji zipangahali kwangu." ²⁵ Aho Pitorosi ni Johani haci vamana kuwamba linzwi lya Simwine, chiva vola kwa Jerusalema; mwinzira, vavali kukutaza evangeri muminzi mingi ya mwa Samariya. ²⁶ Hanu iñiroyi lya Simwine chiya wamba kwa Filipi ni kuti, "Katuke ni kuyenda kwa mboweringa kwi nzira iya kuku shetumukera kuzwa kwa Jerusalema kuya kwa Gaza."(Iyi nzira ina mwi halaupa.) ²⁷ Ava katuki ni kuyenda. Muvone, kuvena mukwame youzwa kwa Etopiya, chikombwa cho muyendisi

mukando Candesi, mulena wa Etopiya. Avali muvavaleli we chifumu chakwe chose. Avali kwizite kwa Jerusalema kuku lapera. ²⁸ Chavali kuvola mi ave kere mwi kochikara ya kwe, mi avali kuya vuvala mwi vuka yo muporofita Isaya. ²⁹ Luhuho chilwa ti kwa Filipi, “Yende kwali mi wi kale hafuhi ni kochikara yakwe.” ³⁰ Linu Filipi cha tilira kwali, ni kumuzuwa na vala Isaya muporofita, ni kuti, “Mane uzuwisia cho kwete kuvala?” ³¹ Mu Esopiya chati, “Niwola vule, mwendi zumwi ani tondeze?” Ava kumbiri Filipi kwiza kwi chira naye mwi kochikara ni kwi kala naye. ³² Linu vuvali vve ñolo lyavalí kuya vuvala mu Esopiya avali ili, “Avali twaliwa uvu imberere kukwi hayiwa; mi uvu imbere havusu i totwere havusu bwa fumwayo, ka zasumuni kaholo kakwe: ³³ muma sukuluko a kwe i katulo yakwe iva zwiswa kwali: Jeni yata wambe lusika lwakwe? vuhalo bwakwe vuva hindwa hansi.” ³⁴ Linu mu Enuki cha vuza Filipi, “Ni kukumbira, jini yavalí kuwamba muporofita? avali kuwamba iye mwine, kamba avali kuwamba zumwi muntu?” ³⁵ Filipi cha tanga kuwamba; ava tangi neli iñolo mwa Isaya kukutaza kuyamana ni Jesu kwa li. ³⁶ Sina ha vavali kuya vuyenda munzira, vava kezi ha menzi; mu Enuki chati, “Vone, hena menzi hanu; chizi chini kanina kuku kolovezwa?” ³⁷ Linu mu Etopiya cha laya i kochikara ku zimana. ³⁸ Chiva yenda hasi mumezi, bonse Filipi ni muenuki, imi Filipi cha mukoloveza. ³⁹ Hava zuvuka hanze ya menzi, Luhuho lwa Simwine chi lwa hinda Filipi; mu enuki kena ava muvoni hape, mi ava yendi

mwi nzira yakwe na sangitwe. ⁴⁰ Kono Filipi ava ka voneki kwa Azotusi. A vakayendi mwe zina zikiriti ni kukutaza Ivangeri kumi leneñi yonse, mbwita hakasika kwa Caseriya.

Inkauhanyo ya 9

¹ Kono Saule, usiwamba zokutiza ni kwi haya balutwana ba Simwine, cha yenda ku mupurisita mukulwana ² ni kuka kumbila mañolo ama Sinagoge mwa Damaseka, ili kuti chawana babakuwila mweyo inzila, kapa mukwame kapa mwanakazi, pona chokabaleta niba sum-inwe kwa Jerusalema. ³ Haba kukabuyenda, kuba tendahali kuti heza kusika hembali ni Damaseka, hahobulyo chikweza kuboneka iseli lingi libakuzwa mwiwulu; ⁴ mi chawila hansi ni kuzuwa linzwi liwamba kwali, “Saule, Saule, chinzi ho ni nyandisa? ⁵ Saule chetaba, “njewe ni, Simwine?” Simwine chati, “Njeme Jesu yokwete kunyandisa; ⁶ kono zime, winjile mu muleneñi, mi mowambilwe zo swanelia kutenda.” ⁷ Bakwame baba kuyenda ni Saule chiba zima nikubula maanzwi, ni bazuwile linzwi, kono ni basabwene muntu. ⁸ Saule chabuka hansi, mi heyalula meno akwe, kak-wina chabakubona; chiba mukwata kwiyanza niku muleta mwa Damaseka. ⁹ Abahindi mazuba otatwe nasaboni, mi kena aba kulya ni kun-yawa. ¹⁰ Linu Kubena mulutwana mwa Damaseka yaba kusumpwa Aneniyas; mi Simwine aba wambi kwali chempono, “Aneniyasi.” cha wamba, “Bone, ime zunu, Simwine.” ¹¹ Simwine cha wamba kwali, “Zime, uyende mwi kululu

lisumpwa Kuotoloka, mi kwi nzubo ya Judasi buze mukwame yozwa kwa Tarese yosumpwa Saule; yokwete kulapela; ¹² mi ababoni impono mukwame yaba ku sumpwa Ananiyasi nakeza kwali kwiza kumubika maanza, ilikuti atambule kubona kwakwe.” ¹³ Kono Ananiyasi chetaba, “Simwine, ni bazuwi kubangi kuamana nozu mukwame, inkolofalo isika hayi yabatendi kubantu bako bajolola mwa Jerusalema. ¹⁴ Wina maata azwa ku mukulwana wa maprisita ku sumina bonse kunu ba sumpa he zina lyako.” ¹⁵ Kono Simwine chawamba kwali, “Yende, mi uzu uketetwe kuba chisebeliso changu, kuhinda izina lyangu habusu bwa chisi chingi ni malena ni bana ba Isilaele; ¹⁶ mi kani mutondeze mwete a sukulukile chebaka lye zina lwangu.” ¹⁷ Cwale Ananiyasi chayenda, ni kwinjila munzuvo. Kuka muvika maanza hakwe, chati, “Mukwangu Saule, Simwine Jesu, yaba boneki kwako he nzila hamuba kukeza, wakanitura ili kuti zo tambule kubona kwako mi wizule luho lu jolola.” ¹⁸ Hahobulyo zintu zikola maamba zibawi mumenso a Saule, mi chatambula kubona kwakwe, aba zimi ni kukolobeza; ¹⁹ abali nikuwana ziho. Abekali ni balutwana mwa Damaseka chamazuba alikene. ²⁰ Haho chaha bupaki bwa Jesu muma Sinagoge, nata kuti uzo mwana wa Ireeza. ²¹ Bonse baba zuwi baba komokwa ni kuwamba, “kanjiyena uzu mukwame yaba sinyi abo mwa Jerusalema baba kusumpa heli zina? mi abakezi kunu ili kuti abalete zeba suminwe kumu kulwana wa maprisita.” ²² Kono Saule abezi kwinjihilwa ziho, aba leti filikana mukati ka ma Juda baba

kuhala mwa Damaseka chakutondeza kuti Jesu
 nji Keresite. ²³ Hakuhita mazuba mangi, ma Juda
 chibalela hamwina kuti bamwihaye. ²⁴ Kono
 mulelo wabo chiwezibeka kwa Saule. Baba
 kugantela milyango musihali ni masiku ilikuti
 bamwihaye. ²⁵ Kono balutwana bakwe baba
 muhindi masiku kumushilsa imota, shetumwina
 muchitanda. ²⁶ Hakeza kusika mwa Jerusalema,
 Saule abaliki kukopana ni balutwana, kono
 bonse baba kumutiya, nibasa zumina kuti mu-
 lutwana. ²⁷ Kono Barnabasi abamuhindi ni
 kumutwala ku bapositola. Mi Chaba wambila
 mwaba boneni Saule Simwine he nzila ni kuti
 kuti Simwine aba wambi naye, ni kwaDamaseka
 Saule mwa bakutazi chakusatiya mwizina lya
 Jesu. ²⁸ Aba kopani nabo hababa kukeza ni
 kuzwa mwa Jerusalema. Abawambi chakusatiya
 mwi zina lya Simwine Jesu ²⁹ aba wambolisani ni
 ma Gerike bama Juda; kono baba zwili habusu
 ni kulika kusaka kumwihaya. ³⁰ Linu baakwetu
 habeziba izi, chiba mulate hansi kwa Sesaria
 nikumu tumina kwa Tarese. ³¹ Cwale linu,
 Inkeleke zonse mwa Judea, Galilea, ni Samaria
 babena inkozo imi ibazakite; ni, kuyenda niba ti-
 ite Simwine ni mukuombwa-ombwa kwa luhuho
 lu jolola, inkeleke chiza yekezeha chabungi.
³² Linu kubezi tendahali kuti, Pitrosi haba kuk-
 abuyenda muchikiliti chonse, aba kezi kuba
 lumeli baba kuhala mwi tolopo ya Lida. ³³ Uko
 abakawani mukwame sumi wezina lya Enea,
 yabena kabulo bwakwe chezilimo zilimo zimane
 iyanza ni zotatwe, aba kuzuminine luñañali.
³⁴ Pitrosi chati kwali, “Enea, Jesu Kereste waku

hoza. Buke mi uzale bulobwako.” hahobulyo cha zimana.³⁵ cwale bonse baba kuhala mwa Lida ni mwa Saroni bababoni mukwame ni ba sandukila kwa Simwine.³⁶ Linu mwa Jopa kubena mulutwana ya ba kusumpwa Tabita, itoloketwe kuti “Dorkasi.” Uzu mwanakazi abezwile mitendo milotu ni zitendantu zizwile chishemo zaba pangili bahumanehi.³⁷ kubezi kauba kuti mwawo mazuba kuti abezi kulwala ni kufwa; hachi babamanite kumushanza, baba mulaziki munzubo yokwiwulu.³⁸ Sina Lida haiba kwina hembali ni Jopa, mi balutwana babazuwi kuti Pitrosi kwabakwina, chibatumina bakwame bobele kwali, kumu kumbila kuti, “Wize kwetu nikusena kuliyeha.”³⁹ Pitrosi chazimana ni kuyenda nabo. Hakasika, chibamutwala kwi nzubo ya kwiwulu. Mi imbelwa zonse ziba kuzimene kwimbali yakwe ni zilila, niba mutondeza majansi nizi zizwato zababa pangì Dorkasi nasina nebo.⁴⁰ Pitrosi chaba zwisikiza bonse hanze ye nzubo, cha fukama, ni kulapela; haho, cha sandukila kumubili, chawamba, “Tabita, buke.” Che yalula menso akwe, mi habona Pitrosi che kala.⁴¹ Pitrosi linuchamuha iyanza lyakwe ni kumu zimanika; mi hasumpa balumeli ni mbelwa, abamuleti na hala kubali.⁴² Iyi indaba chiyezibeka ahulu mwajopa yonse, imi bantu bangi baba zumini kwa Simwine.⁴³ Kubazi kuba kuti Pitrosi abekali mazuba mangi mwajopa ni mukwame yosumpwa Simoni, yaba kusuka madalo.

Inkauhanyo ya 10

¹ Linu kubena mukwame ya ba kuhala mu mu-

leneñi wa Sesalia, Kornile che zina, mukulwana wa Masole yi ba kusumpwa Italiya.² I bali mukwame, zumwi ya bakulapela Ireeza ni be nzubo yakwe; aba hi masheleñi mangi ku bantu ba Majuda mi inako yonse a bakulapela Ireeza.³ Chi ku ba kuatumela inako ya bulobañwi ye zuba, a ba boni hande mumpono iñeloi lye Ireeza nilikeza kwali. Iñeloi ni lyati kwali, "Kornele;"⁴ Kornele ni chadunamena iñeloi imi abatite hahulu ni chati, "Chinzi fumwangu?" Iñeloi ni lyati kwali, "Intapelo zako ni mpo zako kuba saliwaneli ziba yendi kwiwulu sina kuzeza za chitabelo che Ireeza.⁵ Linu utume bakwame ku muleneñi wa Jopa kukalaeta mukwame we zina lya Simone yo sumpwa Pitrosi.⁶ Wikele ni yo suha madalo yo sumpwa Simoni, uzo inzubo yakwe yina hembali yelizo lyewate."⁷ Linu iñeloi liba kuwamba kwali ni chilyayenda, Kornele ni cha sumpa bahikana bobele benzubo yakwe, ne sole liba kulapela Ireeza mukati kamasole nabo babali kumusebeleza.⁸ Kornele ni cha bawambila zonse zintu ziba chitahali mi ni chabatuma kwa Jopa.⁹ Linu mwizuba lichilila chibakuatumela inako ya busilela, sina hababena mumusipili wabo mi babena hafuhi ni muleneñi, Pitrosi ni chayenda kunzubo ya kwiulu kuka lapela.¹⁰ Mi haho ni chafwa inzala mi ni chasaka chimwi chintu cha kulya, kono bantu babakwete kwihiika zilyo, ni cha hewa impono,¹¹ linu na bona iwulu nili yaluka ni chibya chimi chi bakuswana sina ijira ikando li ba kusuuka hansi, ne liiza cha makona one.¹² Mulili kubena mifuta yonse ya zinyolozi zina matende one ni zimwi zintu zi

kokoba hansi, ni zizuni za mwiulu. ¹³ 'Linu Inzwi ni lya wamba kwali. "Buuke, Pitrosi, wi haye mi ulye." ¹⁴ Kono Pitrosi nati, "Kahena njo bulyo; Simwine; Chokuti kena ni bali chimwi chi sajolwele ni china ikwe." ¹⁵ Kono inzwi ni lyeza kwali hape lwa bubeli: "Cha bajolozi Ireeza, kanji uchisumpi kusa jolola." ¹⁶ Izi zibatendahali totatwe; linu chibya hahobulyo ni chabozwa kwiwulu. ¹⁷ Linu Pitrosi haba kuchi lyangene kuamana ni impono ya baboni kuti italusanzi, mubone, bakwame babatumwa kwa Kornele ba bazimene kumulyango, habamana kubuza inzila yabo iya kunzubo. mi ni chibasumpa ni kubuza kapa Simoni, Ya ba kusumpwa hape kuti nji Pitrosi ¹⁸ Imi ni vahuweleza Simone, yava ku sumpwa Pitrosi, kwa ba kuikala. ¹⁹ Pitrosi ha ba sikhwete kuhupula kuamana ni impono, Luhuho ni lwa wamba kwali, "Bone, bakwame botatwe bakwete bakulola. ²⁰ Uzimane mi uyende hansi mi uyende nabo. Kanji uhakanyehi ku yenda nabo, kakuti naba tuma," ²¹ Cwale Pitrosi ni chayenda hansi ku bakwame imi ni chati, "Ime zunu ye mukwete kusaka. Chinzi ha mwakeza?" ²² Ni chibati, "Mulauli wa masole wezina lya Kornele, mukwame yo lukite mi yo lapela Ireeza, imi uwambwa kunkanda ya Majuda, aba wambilwa kwi iñeloi lijolola lye Ireeza kutuminwa kwako kuti uyende kunzubo yakwe, ili kuti akateke kumulaezo uzwa kwako." ²³ Linu Pitrosi chabamema kuti benjile mukati ze bekale naye. Izuba lichilila ni chazima ni kuyenda nabo, imi ni bamwi bakwake bazwa mwa Jopa ni chi bamusindikiza. ²⁴ Izuba lichilila

ba bakezi kwa Sesarea. Kornile a babalindile, a basumpi hamwina bazalwa ni bo ni balikani bakwe.²⁵ Kubezi kutendahala kuti linu Pitrosi chengila, Kornele ni cha musanganya imi abafukami hamatende akwe ku mulapela.²⁶ Kono Pitrosi chamutusa, nawamba, “Zime! name bulyo ni muntu.”²⁷ Haho Pitrosi aba kuwamba naye, ni chayenda mukati mi ni chawana bantu bangi ne bakungene hamwina.²⁸ Ni chati kubali, “Inwe mubene mwizi kuti kahena mulao kuti muntu wa Majuda a li kopanye kapa apotela zumwi yozwelela kumushobo ungi. Kono Ireeza a banitondezi kuti kanji ni sumpi muntu zuhi no zuhi kuti kajolwele.²⁹ Nji bakalyo ha na keza kusena kukanana, ha ni batuminwa. Linu ni mibuza chinzi ha mwa ni tumina.”³⁰ Kornele ni chati, “Mazuba one abamani chehola iswana na yoyi, Ni bakulapela, chehola yabulobanwi munzubo yangu; mi ni chinabona, mukwame na zimene habusu bwangu muzizwato zibenya.³¹ Ni chati, 'Kornele, intapelo yako iba zuweki kwe Ireeza, imi impo zako kubabotana zi ba zezisi Ireeza kuamana na we.³² Linu, utume muntu kwa Jopa, aka kusumpile mukwame we zina lya Simone yo supwa Pitrosi.³³ Wikala munzubo ya yo suha madalo wezina lya Simone, wikala hafuhi ni mbali lyewate.³⁴ Linu Pitrosi che yalula kaholo kakwe mi ni chati, “Cheniti, ni lemuha kuti Ireeza kahindi zumwi che nketylulo.³⁵ Chobulyo, Mu mushobo ni mushobo ni zumwi ni zumwi yo lumbeka ni kuchita inkezo zilukite u amuhelwa kwali.³⁶ Mwizi iñusa lya batumine kubantu ba Isilaele, haba lemusa ze iñusa lye inzwi iloto kuamana ni nkozo chakuya

cha Jesu Kreste, ili iye Simwine wa bonse -³⁷ inwe mubene mwizi ikezo zi bachitahali, ziba tendahali munkanda yonse ya Judeya, kutangila mwa Galileya, kuzwa ku nkolobezo ya balemusi Joani; ³⁸ inkezo ziamana ni Jesu wa Nazareta, ka mo Ireeza mwaba musingili oli cha Moya ujolola ni cha maata. Aba yendi kuamana ni kuchita bulotu ni kuhaza bonse ba bakakatizwe kwa diabulosi, kokuti Ireeza abena naye. ³⁹ Tumpaki ya zintu zonseza ba tendi munkanda zonse za Majuda ni mwa Jerusalema - uzu Jesu iye ye babehai, kumuhanzika ha chikuni. ⁴⁰ Uzu mukwame uzo Ireeza a bamubusi mwizuba la butatu ni kumuha kuti ezibekane, ⁴¹ isiñí kubantu bonse, kono ku mpaki ziba ketwa kumatangilo che Ireeza- iswe tubene, babalyi, ni kuñywa naye amana kubuka kubafwile. ⁴² Aba tulaeli kukutaza ku bantu ni kupaka kuti uzu njiyena ybva ketwa kwe Ireeza ku va muatuli wabahala ni bafwile. ⁴³ Njikwakwe kuti ba polofita bonse babe impaki, kokuti yense yo zumina kwali a tambule inswalelo ya zive che zina lya kwe.” ⁴⁴ Haho Pitrosi nasikwete kuwamba izi zintu, Luhuho Lujolola ni lwa wila ku zumwi ni zumwi kwabo baba kutekeleze kwi ñusa lyakwe. ⁴⁵ Bantu baba kuwila ku chikwata chi wila kumupato ilichikwata chizumine- Bonse abo babakezi ni Pitrosi- babakomoketwe, mukuti impo ya Luhuho Lujola lbetilwa vulyo niku chisi chingi. ⁴⁶ Mukuti, babazuwi aba basiangi, ni bawamba cha mishobo ingi ni kulumbeka Ireeza. ⁴⁷ Linu Pitrosi ni chetaba, “Kana kwinazumwi uwola kukanisa menzi kwabo bantu kuti kanji ba kolobezwa, aba bantu ba ba amuheli Luhuho

Lunjola sina motubatendeli swe?” ⁴⁸ Linu naba laela kuti ba kolobezwe mwi zina lya Jesu kreste. Ni ba mukumbila kwi kala nabo chamazuba mangizana.

Inkauhanyo ya 11

¹ Linu bapositola niba mwabo ba bena mwa Judeya chibazuwa kuti ba Sikunze chibatambula inzwi lye Ireeza. ² Linu Pitrosi hakeza kwa Jerusalema, abo bena muchikwata chamupato chiba munyansa; ³ Chibati. “Ubali kopanyi ni bakwame basena mupato ni kulya nabo!” ⁴ Kono Pitrosi chatanga kubatolokela chakwizula; 'chati, ⁵ Nibali kulapela mu muleneñi wa Joppa, imi chinaba ni pono yachintu chikeza hansi, sina isila ikando likeza hansi kuzwa kwiwulu lina tukokolwa tonee. Chichakeza kwangu. ⁶ China chilolisisa ni kuchizezisisa. Chinabona zinyolozi za matende onne zamu inkanda, zibatana, ziyendisa mabumo, ni zizuni za mwiwulu. ⁷ Linu china zuwa inzwi liwamba kwangu, “zimane, Pitrosi; wihaye mi ulye!” ⁸ Chinati, “nee; Nanta kanjobulyo, Simwine: kakwina chintu chisachenete kapa china chive chisenjili mukaholo kangu.” ⁹ Kono izwi chilyetaba kuzwilila kwiwulu, “Chalukulula Ireeza chijolola sanzi ucho kuti chinekwe.” ¹⁰ Izi zibatenda-hali totatwe, imi linu zintu zonse chizabozwa kwiwulu hape. ¹¹ Kamulole, hahanu kwina bakwame botatwe bazimene habusu bwe zubo hatwina; ba bakatumitwe kwa Caesarea kwiza kwangu. ¹² Luhuho Lujolola Iwanilaela kuti ni yende nabo, imi sanzi niloli kutibenabule. Aba

bakwame balikana iyanza niyenke babayendi name, imi tubayendi ni kwinjila muzubo ya-mukwame. ¹³ Chatuwambila mwababoneni Iñeloyi ha tuwambila mwaba boneni iñiloi ni lizimene munzubo yakwe ni kucho, “Tumine bakwame kwa Joppa imi mukaboze Simone yo supwa Pitrosi. ¹⁴ Mwa wambe kwenu lizwi lyete limihaze - Iwe ni bezubo yako bonse. ¹⁵ Hani tanga kuwamba kubali, Luhuho Lunjolola chilwasukila kubali, sina njikwetu lweetanzi. ¹⁶ Nibazezi mazwi a Simwine, mwaba wambili, “Joani chabusakusima abakukolobeza chamenzi; kono inwe muswanela kukolobezwa cho Luhuho Lunjolola.” ¹⁷ Linu haiba Ireeza ababahi impo ziswana ni zetu hatuzumina kwa Simwine Jesu Kreste, njemeni, kuti ni kangisane ni Ireeza?” ¹⁸ Habamana kuzuwa izi zintu, kakwina chibaba wambi kulitabilila, Kono ba balumbeki Ireeza ni kuchokuti, “Imi Ireeza abahibulyo inswalelo ya buhalo kubalichaba nabo.” ¹⁹ Linu babo babahasani bakeñi cha masukuluka abezi chebaka lyefu lya Sitefani, libahasani mane kutwala kwa Fonisiya, Sipera, ni Antioke, kono chibakutaza linzwi lya Jesu feela ku Majuda. ²⁰ Kono bamwi kubali, bakwame bakwa Sipera, ni Sirene, chibeza kwa Antioke, imi chibawamba bulyo ni ku Magerike, ni ku bawambila mazwi malotu kuamna ni Simwine Jesu. ²¹ Imi iyanza lya Simwine libena nabo; bungi bwabo bubazumini ni kubola kwa Simwine. ²² Iñusa kuamana nabo chilyeza mumatwi ye Kereke ya mwa Jerusalema: imi chibatuma Barnabasi kuyenda kule kwa Antioke.

²³ Hakeza ni kwiza kubona impoo ye Ireeza, aba sangi; imi chaba susuweza bonse kwikala ni Simwine chenkulo zabo zonse. ²⁴ Imi abali mukwame yabena sinte wizwile Luhuho Lunjolola ni tumelo, imi bungi bwabantu baba ekezehi kwiza kwa Simwine. ²⁵ Barnabasi linu chayenda kwa Tarese, ku kasaka Saule. ²⁶ Hamuwana, cha muleta kwa Antioke. Chikweza kubakuti, mwaaka onse chibali kunganya hamwina ne Kereke hamwina ni kuluta bungi bwabantu. Balutwana babakusumpwa Makereste lwetazi mwa Antioke. ²⁷ Linu mwa anu mazuva bamwi bapolofita chiba sezumukila kwa Jerusalema kwa Antioke. ²⁸ Umwina kubali, Agabusi, chezina chazima ni kupolofita cha Luhuho kuti inzala inkando mwi ikanda yonse. Izi ziba kutendahala mumazuba a Klaudiya. ²⁹ Njokuti, balutwana, sina zumwi ni zumwi habakuwola, chahupula kutumina intuso kubamwakwe mwa Judeya. ³⁰ Babatendi bulyo, baba tumini mashelenyi kuba kulwana bakeleke chamanza a Barnabasi ni Saule.

Ikahanyo 12

¹ Linu mwezo inako Simwine Heroda avali kusebelisa inguzu zakwe kusumina vava kuzwila mwikeleke mukuti avasukulule. ² Abehayi Jakovo mwache wa Joani cha mukwale. ³ Kuzwaho chinga bona kuti zisangisa majuda, nichazwila hansu nikusumina Pitorosi naye. Linu ayo avali mazuva achikwa chisena mulungo. ⁴ Hmana kumusumina, nicha mubika mwitolongo linu nicha bika zikwata zone za

masole kumu mamela; Avali kuzeza kumuleta kubatu kumasule Epaseka haimana.⁵ Linu Pitorosi ava bikitwe mwitolongo, Imi balumeli kana ba bali kusiya kumu kumbilila kwa Ireeza mwikerekere.⁶ Izuva lichilila Heroda avakuya ku kumuzwisa hanze. Awo masiku aswana Pitrosi avalele hakati kamasole bovere, nasumwinwe ichaini; vaganteli habusu bya chiyazo niba mamele itolongo.⁷ Muvone, Iñiloyi ly Simwine inakozana chillya libonahalisa, linu mu moni chiwa munika mwizuvo yetolongo. chillya vakula Pitrosi he mbali niku muvusa,"buke chakulitahanel'a' Imi ichaini chizawa kumayaza akwe.⁸ Iñiloyi chillyawamba kwali nichinilyati, lizwatike zizwato, Imi zwate nimakatulo" Pitrosi cha chita vulyo. Iñiloyi chi lyati kwali, zwate zizwato za hanze unichilile⁹ Linu Pitrosi niche chilila Iñoliyi ni kuzwa haze, kana abezi kuti zipangahala zakusakusima zilipanga Iñiloyi, Abakutele uvwene ipono,¹⁰ Hava hitilila mugateli we intazi ni wa buveli, Nichibakeza kumulyango wesipi ubakuya mwitolopo; nichi we yaluka uwo wine. nichi bazwa haze nikuya mu mungwangwa, Iñiloyi nichi lyamusiya haho.¹¹ Linu Pitrosi chinga voletwa mano, chawamba kuti," hanu chabusakusima chine ziva Simwine aba tumini Iñoloyi lyakwe ni kwiza kuni sumununa mu mayaza a Heroda, mane nizintu ziva va livelele vantu va majuda.¹² "Hamana kuzeza izii, Nicha yenda kuzubo ya Maria inyina wa Joani izina livesi ba vali njiva Mareka; vangi vazumina baba kungene momo nivakwete kurapera.¹³ Chinga ngongota ha mulyango

werapa, muhikana wamukazana wezina lya Roda hakeza kukwi tava.¹⁴ Halemuha kuti izwi njilya Pitrosi, kuzwiliila kuku sanga chakangwa kwiyalula mulyango; kuhita, nicha tilila muzubo; nicha kava wambila kuti Pitrosi uzimene hamulyango;¹⁵ Linu nichi vanta kwali,' umbulumuka," Nicha tundamena kuti njimona bovulyo. Nichi vata kwali, "Iñiloyi lyakwe."¹⁶ Linu Pitrosi nicha zwila havunsu niku ngongota, chinga veyalula mulyango, Nichi vamubona niku komokwa,¹⁷ Pitrosi nicha vatondeza kama yaza kuti vantotole. Linu nicha vawambila Simwine mwava muzwisikizi mwitolongo. Ni chati, "mukawambile inzi zintu Jakovo niva mwakwe," kuzwaho nicha vasiya nikuya kuchimwi chivaka.¹⁸ Linu chinga lyazwa izuva. Nichi kwava nikulyangana kungi mukati kamasole, kuamana nichi vapangahali kwa Pitrosi.¹⁹ Kumasule Heroda chinga mungana linu kana aba muwani, NIchavuza ba ngatela nikuha itaelo kuti vehayiwe. Kuzwa aho ni chazwa mwa Judea nikuya mwa Sesarea niku ke kala mwateni.²⁰ Linu Heroda nicha vengela vantu va Tire ni Sidoni. Nichi vayenda hamwina kwali. Nichi vaka wola Blasto mutusi wa Simwine, mukuti avatuse. Kuzwaho nichiva kumbila ikozo, Mukuti ikanda yavo ivatambuli zilyo zayo zizwa kwa simwine weyo ikanda.²¹ Mwizuva livatomwa Heroda nicha zwata zizwato zakwe zavu simwine nikwikala hachihuna chavu Simwine; Nicha wamba kuvali.²² LInu batu chiva ngalumuka, "nikuta kuti ilzwi lya muzimu, isinyi lya muntu;"²³ Pona hahaho Iñiloyi lya Simwine chilya mukava,

Mukuti kana avahi Ireeza ikanya; Nicha liwa masene niku nfwa. ²⁴ Imi izwii lye Ireeza chilya kula ni njihekana. ²⁵ Linu Barnabasi ni Saule chinga vamana musevesi mwa Jerusalema, nichi vabolela haho, nivahinda Joani, Izina livesi va vali njiva Mareka.

Inkauhanyo ya 13

¹ Linu mwi kereke ya Antiyoke, kuvena vaporofita ni maruti. Vavalu Barnabasi, Simiyoni (Niga), Lusiyasi wa kwa Sirene ni Manaeni (yavalu mulikani wa kuvu hwile wa Heroda we tetarachi) ni Saule. ² Havavali kukwete ku zimba niku lumbeka Simwine nikuli nyima zilyo, Luho Lujolola chi lwawamba kuti, “Munivikile kumbali Barnabasi ni Saule, vapange musevezi univa vasumpili”. ³ Havamanu ku linyima zilyo ni kulapela, chiva vavika mayanza avo hava vakwame, niva va tuma. ⁴ Mi Barnabasi ni Saule vavalu kuteki Luhuho Lujolola chiba yenda kusezumuka kwa Silusiya; kuzwaho chi vayenda cha chisepe mu chiwoli cha Sipurasi. ⁵ Hava vena mwi toropo ya Salamisi, chiva kutaza linzwi lya Simwine mu masinagoge a Majuda. Vavena ni Joani Mareka avali mutusi wavo. ⁶ Linu hava valiku yenda muchiwoli choonse cha Pafosi, chi vawana mukwame wa mavivo, mupo-rofita wa mapa wa Mujuda; izina lyakwe avali nji Bar- Jesu. ⁷ Uzu iñanga yavalu kwina chizwale kumuyendisi wa chikiliti Sergiusi Paulusi, mukwame yavalu kutilifite. Cha ngongota Barnabasi ni Saule, kakuti avali kusaka kuzuwa inzwi lye

Ireeza. ⁸ Kono Elimasi, “wa mavivo” (bulyo inzina lyakwe mulivali kutolokelwa) chalika ku-vakanisa, chalika ku kuzwisa muyendisi mwi ntumelo. ⁹ Kono Saule yaval iusumpwi Paulusi, yave zwile Luho Lujolola, chamu lola kakumu lu-vukila. ¹⁰ ni chati, “Iwe mwana wa muswisu wa Javulusi, wizwile vuchengi ni muhupulo muvi. U chila chenzila zonse za kuruka. Kete nosiye kutenzeka inzila ziwolokete za Simwine, ko siye? ¹¹ Hanu ulole, iyanza lya Simwine lina hewulu lyako, mi move u chivofu. Kente uvone izuva mwi nakozana”. Hahobulyo cha wilwa kavundu ni kafifi; chakala kuzimbuluka ni kukumpila vantu kuti bamukwate kwiyanza. ¹² Linu muyendisi havona bulyo ku chiva tendahali, cha zumina, kakuti ava komokiswa ka mulutilo kaza Simwine. ¹³ Haho Paulusi ni va valikani vakwe chiva lilonga niku zuha kuzwa mwa Pafosi ni kwiza mwa Perga yamwa Pamfilia. Kono Joani cha vasiya ni kuvol kwa Jerusalema. ¹⁴ Paulusi ni valikani chivayenda kwa Perga ni kwiza kwa Antiyoke ya Pisidia. Umo chi vayenda mu masinagoge mwizuva lye Nsavata ni kwi kala hansi. ¹⁵ Ha kumanwa kuvala za mulawo ni vaporofita, mi vayendi va ma masinagoge chiva tumina iñusa libalikuti, “Mizwale, chikwina liñusa lya kulisuweza kuamana ni vantu vena hanu, mui wamba.” ¹⁶ Mi Paulusi cha zimana ni kunyanganisa iyanza; ni kuti, “Bakwame va Isiraele ni nwe mutompa Ireeza, mutekeleze. ¹⁷ Ireeza wa vaantu va Isiraele avaketi waveshetu ventanzi mi ava pang chisi chivekali mwi nkanda ya Egapita, mi cheyanza lyakwe lina mata

avava zwisi mwateni. ¹⁸ Ka zilimo za makumi one nakwate inkulo yakwe chabo mwihalaupa. ¹⁹ Kuzwaaho ne haya mishobo ivali kukwana iyanza ni yobele mwinkanda ya Kanana, chaha vaantu vetu inkanda yavo kuti ive chiyolo. ²⁰ Zonse zintu ziva pangahali mu zilimo zina myanda yone ni zilimo zichita makumi eyanza. Hakumana zonse izo zintu, Ireeza na vaha vaatuli mane kusika muporofita Samwele. ²¹ Linu vaantu chi vavuza Simwine, mi Ireeza na vaha Saule mwana wa Kishi, mukwame yavali kuzwa mulusika lwa Benjamine; kuva simwine ka zilimo za makumi one. ²² Kuzwa aho Ireeza na muzwisa havu simwine, Na zimika Davida kuti ave simwine wavo. Avali nji Davida wava wambi Ireeza, 'Na wana Davida mwana wa Jese, ave mukwame wina kwinkulo yangu, u tenda zonse zini suni kuti azitende.' ²³ Kuzwa mulusika lozu mukwame Ireeza na letela Isilaele muhazi, Jesu, sina kamwa vasepisisize ku tenda. ²⁴ Ichi chivakali kutendahala lili, pili Jesu na seni kusika, Joani sapili avezivahazi ze nkolovezo ya kuvaka ku vantu vonse va Isiraele. ²⁵ Aho Joani avali kumaniniza mutendo wakwe, chata kuti, 'Uzeza kuti njeme ini? Kanjime uzo. Kono mutekeleze, uzo yokezite mumasule angu, makatulo aku matende akwe kani swaneli ku a sumununa.' ²⁶ Vamwangu, vaana vazwa muluzuvo lwa Abrahama, navo mukati kenu valapela Ireeza, nji kwetu uwu mulaezo we mpuluso ku uvatuminwa. ²⁷ Linu avo vahala mwa Jerusalema, niva yendisi vavo, kena vava mulemuhi, mi nive zuzilikiza zivali kuwambiwa kuva porofita kakuti zi valiwa i Nsabata ni

NSabata zivali za kumunyasa. ²⁸ Nihakuba vulyo kena vava wani ivaka ilotu liyelele ifu lyakwe, niva kumbila Pilato kuti amwihaya. ²⁹ Havamana ku tenda zintu zonse zi ñoletwe zi amana naye, chiba mususa kwi samu, ni ku mulalika mwi vita. ³⁰ Kono Ireeza na muvusa ku vafwile. ³¹ Ava vonahali kamazuva mangi ku vonse vavalí kwiza naye kuzwa kwa Galileya kuya kwa Jerusalema. Avo vaantu nahantu vavavi impaki zakwe ku vaantu. ³² Linu tuka milete mulayezo mulotu we nsepiso iva tendahali kuva zazi ventazi. ³³ Ireeza ave zuzilizi insepiso kwetu, vana vavo, mukuti vulyo ava avavusi Jesu kumuvoza kuvuhala. Sina haku ñoletwe mwa Lisamu wa vu veli: 'U mwanangu, sunu nava njime vesò. ³⁴ Hape cha vuniti bwakuti avamuvusi ku bafwile ili kuti muvili wakwe kanzi uvoli, cha wamba buti: "Kani kuhe kujolola ni mboyoti zeniti za Davida.' ³⁵ Izi njizi vawambiwa muzumwi Lisamu, 'Kente uzum-nine vako va jolola kuvola.' ³⁶ Kuzwa aho Davida hava ni lusika lwakwe ava valekeli intakazo ya Ireeza, cha lala mi na lalikiwa ni vesi, mi ava voni kuvoli, ³⁷ kono uzo Ireeza ya vuse kente na vone kuvola. ³⁸ Linu musiye izizintu zi zivahale kwenu, vakwangu, mozu mukwame ku kwizibaheze kwenu kuwondelwa kwe zivi. ³⁹ Kakwe yense yozumina kwali mwalukululwe muzintu zonse za milawo ya Mushe usena uvali kulukulula. ⁴⁰ Imi haho mutokomele kuti zintu maporofita zi vavalí kuwamba kanzi zitenda-hali kwenu: ⁴¹ 'Muvone, inwe vanyazeleza, mu mukomokwe mane musinyehé; Kakuti ni tenda mutendo mu mazuva anu, mutendo usete ni

muzumine, ni haike muntu niha wiziva haza kwenu.”⁴² Imi Paulusi ni Barnabasi havakatuka, vaantu chi vava kumbila ahulu kuti ni vawole kuwamba izo ziwanbo ziswana mwi Nsabata ikeza.⁴³ Linu mukopano mu masigoge hau mana, vungi bwa majuda ni ma Sandika chive chilila Paulusi ni Barnabasi, vava wambi kubali ni kuva susuweza kuti bazwile habusi ni chisemo che Ireeza.⁴⁴ Kulye Nsabata lichilila, ha haho itoropo yonse ivakopani hamwina kwiza kuzuwa inzwi lya Simwine.⁴⁵ Mi majuda havavona chisi, chive njililwa muuna ni kuwamba zivilala kwineku lya Paulusi ni kumutuka.⁴⁶ Kono Paulusi ni Barnabasi chi wamba ni basatiyi, “Kuwoleka kuti inzwi lye Ireeze liwambwe sapili kwenu. Kulolelela mumu liñahikila kule nanwe ni kulihinda inwe muvene kuti kamuswaneli vuhalo bwakuya kwile, muvone katu vole kuva kuhanze.⁴⁷ Linu Simwine avatu leyeli, kakuta kuti, ‘Ni vamiviki umo sina kaliseli ku va hanze, kuti mulete impuluso ku zibaka zonse cha hansi.’”⁴⁸ Mi bakuhanze hava zuwabulyo, chi vasanga ni kutanga kutemba inzwi lya Simwine. Sina vungi havava ketelwe kuvuhalo vusa mani chiba zamina.⁴⁹ Inzwi lye Ireeza chilya hasana mu chisi chonse⁵⁰ Kono majuda chiva susuweza vanakazi ba tompeha ni kukola, mane vulyo ni vakwame vayendisa itoropo. Izo chizi wekeza ku nyandisa Paulusi ni Barnabasi ni vasohela hanze kule kwenyinza ye toropo.⁵¹ Kono Paulusi ni Barnabasi chiba ba kukumwini isuko kumatende avo kuvali. Linu chi vayenda kwi toropo ya Ikone.⁵² Mi barutwana vavali kwizwile kusanga ni cha Luho Lujolola.

Inkauhanyo 14

¹ Chikwasika inako mwa Ikone, Paulusi ni Barnabasi chivenjila hamwina mumu Sinagoge a Majuda, vava wambi mumukwa uchita kuti ma Juda ni Magerike vangi vava zumini. ² Kono ma Juda vasena vavali kukuteka, chiva lyanganisa mihupulo ya va chisi niku letisa kuti vavengele va mwavo. ³ Linu chivekala mo mazuva mangi, Nivawamba cha kukola cha ziho za Simwine, mi chaha vushupi cha linzwi lya chisemo. Mi chachita ichi cha kuzuminina zimakaza ni zikomokisa kuti zichitwe cha mayanza a Paulusi ni Barnabasi. ⁴ Kono vungi bwa vantu vamwi toropo vava kauhene hakati: vamwi vantu vavali kuzima kuma ma Juda mi vamwi kuva Apositola. ⁵ Mi vonse vasikunze ni ma Juda havavalii kulika ku susuweza mihupulo yava yendisi vavo kuti va nyandise niku govola Paulusi ni Barnabasi, ⁶ Chiva lemuha mi chivatilila kumi leneñi ya Laikoniya, Lisitira ni Derbe, ni zikiliti zi zimbulukite, ⁷ mi uko vavali kuka luta linzwi. ⁸ Kwa Listra zuwi mukwame ave kele, kana avali kwina ziho kumatende akwe, avena vuyanga kuzwila mwi vumu liva nyina, asena ava yendi. ⁹ Uzu mukwame cha zuwa Paulusi na wamba. Paulusi avamulolelele ahulu mi chavona kuti wina itumelo yaku hozwa, ¹⁰ Linu chawamba kwali che nzwi ikando, “Zimane chamatende ako.” Mi mukwame cha lotoka mwi wulu niku zimbuluka. ¹¹ Mi chisi hachi vona chava tendi Paulusi, chivanyemuna manzwi avo, chiva wamba muchi Laukosiya, “Vazimu vakeza hansi kwetu muchizimo chavantu.” ¹² Chiva sumpa Banabasi “Zeyuisi” ni Paulusi “Hemesi” kakuti

ivali nji muwambi. ¹³ Mu Prisita va Zeyusi, we tempele ivena kunze kwe tolopo, chaka leta mapulu ni zingalangala ze mpalisa kumulyango. Iye ni chisi vaval iusaka kuha zitavelo. ¹⁴ Linu va apositola, Barnabasi ni Paulusi, havazi zuwa, chivahalula zizwato zavo mi haho vulyo chiva ya mu chisi, nivakavulila cha kuhuwa, ¹⁵ mi nivawamba, "Vakwame chinzi hamuchita izi zintu? Naswe tuvantu sina njenwe ni maikuto aswana ni enu. Twaka mi letela makande malotu, akuta kuti muzwe kwezi zintu zisena intuso muvole kwe Ireza yo hala, ya va vumbi iwulu, inkanda, ni mawate mane ni zonse zina mwateni. ¹⁶ Mwinako zakale avazuminine inkanda zonse kuyenda mwi nzila zavo. ¹⁷ Mi nihakuva vulyo, kana avali siyi nikusena vushupi, mwezo avachiti vulotu mi avamihi invula kuzwa kwi wulu niku mi ha inako indotu, kwizuza inkulo zenu cha zilyo ni kusanga. ¹⁸ Mane ni cha a manzi Paulusi ni Barnabasi vava woli ku kanisa chisi kuva chitila chitavelo haluzala. ¹⁹ Kono ma Juda vaval iusaka kuzwa kwa Antioki ni Ikone chivakeza ni kwiza ku susuweza chisi. Vava govoli Paulusi cha mabwe ni kumu kwitila kunze kwe tolopo, cha kuhupula kuti avafwi. ²⁰ Mi va varutwana havaval iusaka kuzimene niva muzimbulukite, cha zimana nikwinjila mwi tolopo. Izuba lichilila, chaya kwa Derbe ni Barnabasi. ²¹ Havamana ku ruta linzwi mwi toropo ni kutenda varutwana vangi, chivavola kwa Lisitira chikuya kwa Ikone. Mi chikuya kwa Antioki. ²² Vava kwete kukoza luhuho lwava zumini ni ku vasusuweza kuzwila havusu mwi tumelo, niva wamba kuti, "Tuswanela kwinjila mwi puso ye

Ireza cha manyando mangi.” ²³ Hamana kuva ketala vakulwana mwi inkeleke sonze, mi vava lapeli cha kulinyima zilyo, chivava vika muma yanza asimwine uvava zumini kwali. ²⁴ Chiva hita inzila ya Pisidiya kwiza kwa Pampiliya. ²⁵ Hava mana kuwamba linzwi mwa Perga, chiva sezumuka kuya kwa Atilia. ²⁶ Chiva yenda kwa Antioki cha chisepe, kuvali kususuwezwe ku chisemo che ireza cha musevezi uvaya kuzwa kuku mana. ²⁷ Hava kasika mwa Antioki ni ku kopanya inkereke hamwina. Chiva kaviha zintu sonse Ireza zava veleki chavo, ni mwaveyal-wiri Ireza mulyango we intumelo kuva sihanze. ²⁸ Chivekala inako inde ni va lutwana.

Inkauhanyo ya 15

¹ Vamwi vakwame va vali ku zwa mwa Judea ni kuluta vakwavo, chivati, “Kuandakuti upangwe mupato kuzwa ku mulao wa Mushe, ko woli ku hazwa.” ² Linu Paulusi ni Banabasi ha veza ku va kalimela ni kuli kananisa navo, Vakwavo chi va zumizana kuti Paulusi, Banabasi ni vamwi va yende kwa Jerusalema ku va apositola ni va kulwana che iyi impuzo. ³ Ni hakwinavulyo, cha ku tumwa ni inkeleke, chiva hita mwa Phoenicia ni Samaria ni kwi zivisa che iyi indava ya chisi chingi. Chi valeta ku sanga ku vonse vamwavo. ⁴ Linu ha vakeza mwa Jerusalema, va va tambulwa ni inkeleke ni va apositola ni vakulwana, mi chiva viha zintu zonse Ireeza chiti navo. ⁵ Kono vakwame vamwi va va zumini, va vali va chikwata cha Mafarisi, chi vazima ni kuti, “Kulukele kuti va chitwe mupato ni ku va laela ku mamela mulao

wa Mushe. ⁶ “Linu va apositola ni va kulwana chi va kungana ha mwina ku zuminzana he iyi indava. ⁷ Hakumana wambisana kungi, Pitolosi cha zimana ni ku wamba kuvali, “Vakwetu, mwizi kuti Ireeza ava liketeli mukati kenu, kuti cha mulomo wangu Vasikunze va zuwe linzwi lya makande malotu, ni ku zumina. ⁸ Ireeza, wizi inkulo, upaka ku vali, cha ku vaha Luhuho Lu-jolola, si na mwa vachitili kwetu; ⁹ mi kana ava chiti ku chi nchana mukati ketu navo, ku panga inkulo za vo ku jolola che intumelo. ¹⁰ Hanu ni ha kwina vulyo chi nzi hamulika Ireeza, kuti muvike ijokwe he nsingo za valutwani liti nanga veshetu kapa iswe kena tuvali woli kuli kulika? ¹¹ Kono tuzumina kuti katu hazwe ku zwillila ku chisemo cha Simwine Jesu, sina mu va vekalile.” ¹² Chisi chose chi chatontola ni va tekeleze kwa Banabasi ni Paulusi kuviha zisupo ni zi komokisa Ireeza za vapangi mukati ka Vasikunze ku zwilila ku vali. ¹³ Ha va siya ku wamba, Jakovo chetava, chati, “Vakwetu mutekeleze kwangu. ¹⁴ Simoni ava wambi umo Ireeza ku matangisizo mwava heli musa ku tusa Vasikunze cha ku hinda vantu mukati kavo che zina lyakwe. ¹⁵ Mi manzwi ava apositola chi a zuminzana nezi, sina mukuñolelwe, ¹⁶ Chikwa mana izi zintu ka nivole, Mi kanizake itente lya Davida hape, li va wili hansi; Ka ni li zimike ni ku vozekeza ku shinyeha kwa lyo hape, ¹⁷ cho kuti vantu vasikeza va zimene va sake Simwine, ku kopanya vulyo ni Vasikunze vonse va sumpitwe che zina lyangu.’ ¹⁸ Ichi cha wamba Simwine chiti, ya va pangì zintu zonse zive zi vahele ku zwa kwi nako zakale. ¹⁹ Niha ku va vulyo,

mu nahano wangu kanzi tukatazi Vasikunze vola kwe Ireeza; ²⁰ kono cha ku va ñolela kuti vazwe ku ku lisinya ni zibumbantu za manza, kuzwa ku vusangu, ni zonse zisinitwe, ni ku zamalaha. ²¹ Ku zwa kwisika lya kwa kale kwina vantu mwi tolopo ni tolopo va kwete ku kutaza ni ku vala Mushe mu masinagoge lwe Sabata ni Sabata.” ²² Linu chi kwa voneka vulotu ku va apositola ni vakulwana, ni inkeleke yonse, ku keta Judasi yo sumpwa Basabasi ni Silasi, va vali va kulwana ve inkeleke, mi ni kuva tuimina kwa Antioch ni Paulusi ni Banabasi. ²³ Chiva ñola izi. “Va apositola, va kulwana ni vakwetu, ku Vasikunze vakwetu mwa Antioke, ni Siria ni Silisia, intumeliso. ²⁴ Tu va zuwi kuti vamwi va kwame va tu sana tuvahi mulao, va vazwi kwetu ni ku mi kataza ni intuto zi kataza ihuho zenu. ²⁵ Linu chi kwa woneka vulotu kwetu tu vonse ku keta va kwame ni ku va tumina vasakiwa kwetu Banabasi ni Paulusi, ²⁶ vantu va va viki vuhalo bwavo muvukavo che zina lya Simwine Jesu Krisite wetu. ²⁷ Tu va tumini ni ha ku vavulyo Judasi ni Silasi, vese va mi wambile navo zintu ziswana. ²⁸ Mi ni kwavoneki sinte ku Luhuho Lujolola ni kwetu, ku sa vika hewulu lyenu muzio mukando, kwanda zintu zi na intuso: ²⁹ kuti musiye zintu za zi tavelo za zivumbantu za manza, malaha, zintu zi dinkitwe, mi ni za vusangu. Haiva ni mulizwisa mwezi muvene, mu ku shiame kwenu. Kulaeza.” ³⁰ Linu he, ha chi va lukululwa ni ku sezumukela mwa Antioke; ha vamana ku kunganya china vungi hamwina, ni vatambika iñolo. ³¹ Linu ha va livala, chi vasanga che ivaka lye nsusuwezo. ³² Judasi ni

Silasi, mane ni vapolofita, ni va susuweza vana kwavo ni manzwi mangi ni ku va koza. ³³ Ha va mana kwi kala inako zana aho, va vatuminwa mu inkozo ku vakwavo va va vatumite. ³⁴ Kono ku vavoneki ku va hande kwa Silasi ku shala mwateni. ³⁵ Kono Paulusi ni Banabasi ni vekala mwa Antioke hamwina ni vungi bwa vamwi, umo ni valuti ni ku kutaza linzwi lya Simwine. ³⁶ Ha ku hita mazuva Paulusi nati kwa Banabasi. “Tuvole hanu mi tukapotele bakwetu mwi tolopo ni tolopo mutu va ku wambite linzwi lya Simwine, mi tuvone kuti vena vule. ³⁷ Banabasi avali ku sunite ku yenda ni Joani ya vali ku sumpwa Mareka. ³⁸ Kono Paulusi cha zeza kuti ka kwina hande ku hinda Mareka ya vaka vasiyi mwa Pamfilia mi kena ava zwili havusu navo mu musevezi. ³⁹ Linu chikwa yuka ku sa zuminzana kukando, mi kuti mane chi va kauhana hakati, mi Banabasi cha hinda Mareka ni ku zuha naye ku ya kwa Sipera. ⁴⁰ Kono Paulusi cha keta Silasi ni ku yenda, ha mana ku mu muhewa ni vakwakwe cha musa wa Simwine. ⁴¹ Mi ava yendi ku hita mwa Siria ni Silisia na ka vu koza makeleke.

Inkauhanyo ya 16

¹ Paulusi hape ni cheza kwa Derba ni Listra; mi mulole, mulutwana zumwi yo sumpwa Timotea kwabena, mwana wa muswisu wa Mujuda wa mwanakazi ya bazumine; beesi ba bali Magerike. ² A ba kuwambwa neenza ku bakwake ba vena kwa Lisitra ni Ikone. ³ Paulusi a bakusaka kuyenda naye; ni chamuhinda ni ku ku mutwala kumupato chevaka cha majuda ba vena

Mitendo Inkauhanyo ya 16:4 li Mitendo Inkauhanyo ya 16:13

muchibaka echo, chakuti bonse ba vezi kuti beesi ba vali Magirike. ⁴ A ba vakuyenda mwinzila zabo kuya mwitolopo ba bali ku ya vuha inkeleke intayelo ye ba vakuswanelia kwichilila, intaelo i bañolwa kwa baapositola ni bakulwana venkeleke mwa Jerusalema. ⁵ Chobulyo inkeleke i va kolete che ntumelo mi i ba li kwinjiha chenamba mwizuva. ⁶ Paulusi ni bachikwata chakwe ba vali kuya muzikiliti za Frigia ni Galatia, chokuti ba vakaniswe cha Luhuho Lujolola kukutaza inzwi muchivaka cha Asia. Havazwa mwa Masia, babaliki ku ya kwa Bitiniya kono Luhuho lwa Jesu ni chi lwabakanisa. ⁷ Chakuhita kumbali ni Masia, ni chibalika ku ya kwa Betenia, kono Luhuho Lwa Jesu ni chilwavakanisa. ⁸ Chakuhita kumbali ya Misia, ni chiveza kwitolopo ya Troasi. ⁹ Impono ivavoneki kwa Paulusi masiku: mukwame wa kwa Masondonia avali kuzimene aho, namu sumpa na wamba, “Wize kunu mwa Masondoniya ni kututusa.” ¹⁰ Linu Paulusi haca bweene iyo impono, yahaho chitwa nyemuka kuyenda kwa Mesondoniya, kuzumina kuti Ireeza watupira kuka kutaza i evangeri ku vali. ¹¹ Ni chibahinda lwendo nihakubabulyo kuzwa kwa Troasi, ni chi twakatuka kuyenda feela kwa Samotras, mi izuva lichilila ni chitweza kwa Neapolis; ¹² Ku zwa ko ni chitwaya kwa Filipi, I bali itolopo ya Masedonia, Itolopo i vali yabutokwa mwi chilalo ni mwikoloni ya Maroma, mi tubekali mwitolopo yo mazuva mangizana. ¹³ Mwizuva lye Sabata ni chitwayenda hanze ya mulyango cha lwizi, ko tuvahupuli kuti

kwina chivaka cha kulapelela. Ni chitwekala ni kuwamba ku banakazi ba bakezite hamwina. ¹⁴ Mwanakazi zumwi ya bakusumpwa Lidia, muuzi we pulipela kuzwila kwitolopo ya Tiatira, ya bakulapela Ireeza, ni chatekeleza kwetu. Simwine ni cheyalula inkulo yakwe kutekeleza kuzintu zi ba kuwambwa nji Paulusi. ¹⁵ Hamana kukolobezwa ni venzubo yakwe, ni cha tukumbila ni chati, “Chokuti u ba ni atuli ku ba yasepahala ku Simwine, mwize munzubo yangu, ze mwikale mwatereni. Mi a ba tuhambilizi. ¹⁶ Ni chi kwachitahala buti, ha tu bakuya kuchivaka cha kulapelela, mwanakazana zumwi ya vena luhuho lwa bunuhi ni cha tukatana. A ba leteli nfumwe chifumu chingi chakunuhelela za bufumu. ¹⁷ Uzu mwanakazi ne chilila Paulusi mwisule naswe na huweleza, na ti, “A ba bakwame ba hikana be Ireeza Yo Hanzi. Ba wamba kwenu inzila ye mpuluso.” ¹⁸ A ba kuchita bulyo mu mazuba mangi. Kono Paulusi, a ba nyezwa ahulu, na chebuka mi na wamba kuluhuho, “Ni kulaela che zina lya Jesu Keriste u zwe mwali.” Mi ni lwa zwa hohwaho. ¹⁹ Kono nfumwakwe ha bona kuti insepo ya chifumu cabo chi yamana, ni bakwata Paulusi ni Silasi ni ku bakokolwela muchibaka cha ku uzikiza habusu bwa babusi. ²⁰ Ha ba baleta ku baatuli, ni ba cho, “A ba bakwame Majuda mi baleta mifilifili mingi mwi tolopo yetu. ²¹ Baluta zintu zi sa zumininwe kwetu kuti tu zi tambule kapa ku zi chilila u bu Maroma.” ²² Linu chisi ni cha ziimana hamwina kulwisa Paulusi ni Silasi; ba atuli ni ba ñatula zi zwato zabo ni ku laela kuti ba shupwe ni mbazi. ²³ Ha bamana ku balindola chamañindi mangi, ni ba va sohela mwi ntolongo ni kulaela

muganteli ku ba gantela ahulu. ²⁴ Ha mana ku wana i yi intaelo, muganteli na basohela mu intolongo ya mukati ni kusumina matende a bo ha zi sindimwa. ²⁵ Mukati ka masiku Paulusi ni Silasi ba va kulapela ni ku zimba izimbo kwa Ireeza, mi basuminwa bamwi ba va li ku batekeleze. ²⁶ Haho ni kwa ba ni nzikinyeho i nkando, mukuti ni mitomo ye ntolongo ni ya nyanganya, mi hohwaho milyango ye ntolongo ni ye yaluka, mi mawenge a zumwi ni zumwi ni a sumunuka. ²⁷ Mulibeleli ha vuka mwi ñonzi na bona milyango ye ntolongo ni iyalukite; na hinda i sabule lya kwe mi cha ba kulihaya, kakuli cha ba kuzezete kuti basuminwa chi ba loboka. ²⁸ Kono paulusi cha huwa chenzwi ikando, na ti; “Konji u lisasamisi, kakuti kutwina twense.” ²⁹ Muganteli a sumpisa mamonyi mi a hwelela mukati mi, a chachalika cha kutiya, na wila habusu bwa Paulusi ni Silasi, ³⁰ mi na ba zwisikiza hanze mi na cho, “Batompei, chi ni swanelia kuchita nje chihi kuti ni hazwe?” ³¹ Ni bati, “Zumine mwa Simwine Jesu, mi ka u hazwe, iwe ni ve nzubo yako.” ³² Ni ba wamba inzwi lya Simwine kwali, hamwina ni bonse mu inzubo. ³³ linu muganteli cha bahinda mwi inako iswana ya masiku, mi chasambisa zilabi za bo, mi iye ni bonse be nzubo yakwe ni ba kolobezwa hohwaho. ³⁴ Na leta Paulusi ni Silasi mwi nzubo yakwe ni kubika zilyo habusu bwabo. Chasanga ahulu ni be nzubo yakwe bonse, mukuti bonse ba bazumini kwa Ireeza. ³⁵ Linu ha ku ba musihali, muatuli a tumina iñusa ku muganteli liti, “Siye a bo bakwame

bayende.” ³⁶ Muganteli cha biha indaba kwa Paulusi, na ti, “Baatuli ba tumina inzwi kwangu kuti ni misiye muyende: linu he muzwe, mi muliyendele che nkozo.” ³⁷ Kono paulusi ni chati kubali, “Ba batukabi he nkaza, bakwame ba sanyazitwe cha chi Roma, mi ni vatusohela mwi intolongo; mi linu hanu batuzwisa cha kuli wungula? Kamu kwikalile bulyo tota; mu basiye abo bene beze ze batuzwise.” ³⁸ Baganteli ni ba biha aa manzwi ku ba atuli; ba atuli ba ba tiyi ha bazuwa kuti Paulusi ni Silasi Maroma. ³⁹ Baatuli chibeza ni kubakumbila; mi ha ba bawisa mwintolongo, chi bakumbila Paulusi ni Silasi kuzwa mwitolopo. ⁴⁰ Linu paulusi ni Silasi chi bazwa mwi ntolongo mi ni baya kunzubo ya Lidia. Linu Paulusi ni Silasi ha ba bona ba mwabo ni ba ba susuweza ni kuzwa mwitolopo.

Inkauhanyo ya 17

¹ Linu haba hita mwi tolope ya Anfipolisi ni Apolonia, ni beeza kwi tolopo ya Tesalonoka, ku beena i sinagoge ya Majuda. ² Paulusi, ka chizo chakwe, naya kubali, mi mu mazuba o tatwe e nsabata na li kumbulusa nabo ku zwilila muma ñolo. ³ Abali kwi yalula mañolo ni ku toloka kuti kubali kwa bu tokwa kuti Kilisite a nyande ni kubuka hape kuzwa kwaa bana bafwile. Nacho, “Uzu Jesu uni wamba kwenu njeye Kilisite. ⁴ Ba mwi Majuda baba zumini ni kuli kopanya ni Paulusi ni Silasi, mane ni Ma gelike babali tombwele kwali, bungi bwa banakazi baba hitile ni chichaba chikando. ⁵ Kono Majuda basana bali kuzumina, chaku yendiswa

muuna, na hinda ba nakwame ba sena sinde
 muma uzikizo, na kunganya chicaba hamwina,
 mi na bika i tolopo mwi laata li lyanganisa. Ni ba
 ngundunganya i nzubo ya Jasoni. Babali kusaka
 kuleta Paulusi ni Silasi hanze ku bantu. ⁶ Kono
 haba sana baba bawani, ni ba tundanisa Jasoni
 ni bamwi bakwame habusu bwa ba sephahali be
 tolopo, kulila, “Aba bakwame ba chiba futumuna
 inkanda beeza kunu nabo. ⁷ A baba kwame
 Jason baba tambuli ba tenda chaku sandukila
 intaelo ya Sesare, ba cho kuti kwina zumwi
 simwine- Jesu.” ⁸ Linu chichaba ni ba sephahali
 be tolopo haba zuwa izi zintu, baba katazehete.
⁹ Haba mana kuhinda intuwelo ye nsilelezo kwa
 Jasoni ni bamwi, ni baba lekeza kuti baliyendeze.
¹⁰ Ubo busiku ba mwakwe ni ba tumina Paulusi
 ni Silasi kwa Beria. Haba sika kwateni, ni be
 njila mu masinagoge a Majuda. ¹¹ Linu a ba
 bantu babali ku sephala kuhita abo bamwa
 Teselonika, mukuti baba tambuli inzwi ca maano
 a litukiseze, ku tatuba mañolo mwi zuba kubona
 kapa izi zintu muzibekalile. ¹² Kuzwaho bungi
 bwabo baba zuminini, ku bika ni basusuwezi ba
 Ma Gelike ba bana kazi mane ni bungi bwa
 bakwame. ¹³ Kono ma Juda ba Teselonika
 habeziba kuti Paulusi naye abali kuwamba inzwi
 lye Ireeza kwa Berea, ba ba yendi ko ni kubusa
 musunga ni ku kataza bungi bwa bantu. ¹⁴ Linu
 haho bulyo, ba mwaakwe ni ba tuma Paulusi
 kuya kwi iwate, kono Silasi ni Timetea abo niba
 shala kwateni. ¹⁵ Abo baba sotweze Paulusi
 ni bamu twala uko kwi tolopo ya Anseni. Ha
 basiya Paulusi kwateni, ni ba tambula intaelo
 yakwe ya Silasi ni Timotea ya kwiza kwali cha

kuhwela muku wolekela. ¹⁶ Linu mukuti Paulusi haba kuba lindile mwa Anseni, luuho lwakwe ni lwa katazeha mwali ha bona i tolopo i zwile ziswaniso zi lapelwa. ¹⁷ Mi na zeza zeza mwa sinagoge ni Majuda na bo ba bali ku lumbeka Ireeza mi mane na bo ba bali ku likopanya nabo izuba ni zuba mu cibaka ca musika. ¹⁸ Kono hape bamwi ba li tutite ba Ma epikulia ni ma Sitoiki ni bali kopanya naye. Mi bamwi nibati, “Uzu yo wamba ahulu u lika ku tii nzi? Bamwi ni bati,” Uboneka kuba muluti wa milimu iseni kubonwa, “kakuti abali kuluta za Jesu ni za ku buuka. ¹⁹ Ni bahinda Paulusi ni kumu leta kwa Areopagus, ni bati, Tusaka kwi ziba uwu mulutilo seke wo wamba? ²⁰ Ka kuti u leta zintu zi seni kubonwa mu matwi etu. Linu tusaka kwiziba kuti izi zintu zi talusa nzi.” ²¹ (Linu bonse ma Ansenia ni mabuu kwenda babali kuhalu mwa teni ni be kaala ni kusena ziba tenda kwanda ku wamba ni ku tekeleza zimwi zihya.) ²² Kuzwa aho Paulusi na zimana mukati ka ma Aeropagus mi nacho, “Inwe muba kwame ba Anseni, ni bwene kuti mwi zwile ahulu bu mulimu mwi nzila zonse. ²³ Sina ha ni bali ku hitite ni ba boni zintu zi mu lumbeka, Ni ba wani kataala kena uwu miñolo, “Kwa Ireeza ya se zibenkene.” Icho linu chimu lapela mu kuseziba, ni chi mi wambila. ²⁴ Ireeza ya ba bumbi i nkanda ni zonse zina mwateni, mukuti njeye simwine we iwulu ni hansi, ka haali mwi i tempele i ba bumbwa ni mayanza. ²⁵ Nandi ku sebelezwa cha mayanza a muntu, mane ubu kwina cha saka, mukuti iye mwine njo ha bantu bu halo ni luhuho ni zintu zonse. ²⁶ Mi kuzwa ku muntu yenke a ba pangi cisi

cha bantu ba hala hansi, mi ni ku akaleza ku ketwa kwe nako ni museto wa zibaka mu bahala. ²⁷ Kuzwa aho, ba lukela ku gana Ireeza mukuti pona chiba sika kwali ni ku muwana, mi luli, kena kule ni yense wa kwetu. ²⁸ Mi mwali tuhala ni ku yenda ni kuba ni buntu bwetu, sina mu iti imwi i mpwetele yenu i ba cho, “Cho kuti naswe tu ba luzubo lwakwe. ²⁹ Kuzwa aho, sina hatuli tu ba luzubo lwakwe, katu swaneli ku zeza kuti bulimu bu swana ni gauda, kapa chilivela, kapa mabwe, zi bezetwe ni ka bu ma pangapanga ni kuzeza kwa muntu. ³⁰ Kuzwa ho Ireeza na shila cha meno i nako ya ku li lyanganisa, kono hanu a ba laeli bantu bonse konse konse ku baka. ³¹ Ichi cha kuti aba bakanyi izuba lwete na atule inkanda mu kuluka ca muntu yaba keeti. I reeza aba hi bupaki bozu muntu ku yense cha ku mu busa kwabana ba fwile.” ³² Linu bantu ba Ansera ha bazuwa za ku buka kwa ba fwile, bamwi ni ba sheununa Paulusi; kono bamwi ni bat, “mutu te keeleze kwako hape kwa amana niyi indaba.” ³³ Kuzwa aho, Paulusi, na ba siya. ³⁴ Kono bamwi bantu ni ba likopanya naye ni kuzumina, mane bulyo ni Dionisuisi wa kwa Areopagite, mwanakazi ya bali ku sumpwa Damaris, mi ni bamwi ba bena na bo.

Inkahanyo 18

¹ Ha kumana izi Paulusi nazwa mwateni ni kuya kwa Atene kwa Korinte. ² Na kawana Mujuda we zina lya Akila, ya bali ku pepiwa mwa Pento ka mushobo; Njabali kukazwa kwa Italia ni mwi habwe Pulisila, ni Kilawudiya nalayera ma Juda bonse kuti vazwe mwa Roma;

Mi Paulusi ava kezi kubali. ³ Paulusi Abali kuseveza museyezi uswana navo aba kali navo. Vavalı bvapangi vama tente. ⁴ Linu Paulusi lwe sabata ni lwe sabata abali ku yanga mu masinangonge. Avali kuhambirikiza vonse majuda ni Magerike bazumene. ⁵ kono Sila ni Timotea habasika kukazwa kwa Macedonia. Paulusi avali kuyendiswe Luhuho kuwambira ma Junda kuti Jesu jiyena Keresite. ⁶ Aho Majunda hava mulwisa ni kumutuka, Paulusi cha zukutula chizwato chakwe ni kuwamba kuvali, “Malahenue ave he wulu lye mitwi yenu; Kanina mulandu. kuzwa hanu muniyende ku Bamachava.” ⁷ Nakatuka aho naya muzumbo ya Tetius Justusi mukwame yavalı ku lapela Ireeza. Inzubo yakwe yibene hafwihi ni sinagogue. ⁸ Krisiposi, muyendisi we sinangonge ni vonse vo luhasi lwakwe mwa Simwine. Vungi bwa Makorite vava zuwi Paulusi vava zumini ni kukolovezwa. ⁹ Simwine na wamba kwa Paulusis masiku mu chiloto, “Kanzi utiyi, kono u wambe kanzi u ntontoli. ¹⁰ Ka kuti nina nawe, mi ka kwina yete aku holofaze, kakuti nina bantu bangi mowu muleneñi.” ¹¹ Paulusi a ba hali mwa teni chilimo ni myezi imana iyanza ni ka mwina na luta linzwi lya Ireeza mukati kabo. ¹² Kono Galio haba mubusi wa Akaiya, Majuda ni ba zimana ku lwisa Paulusi ni ku muleta ha busu bwa chipula cha mu atuli; ¹³ Nibawamba “Uzu mukwame ukwete kushonga vantu kulapera Ireeza yasa yendereri ni mulao.” ¹⁴ Mi Paulusi si hacava kuti awambe, Galio mubusisi nawamba kumajuda nati,”inwe Majunda, haiva initi ivali indava yo mulandu kamba vuvangamwa, nikuva zuweki

kumiha mulandu. ¹⁵ Kono sina inzi ipuzo ze ziyambo ni mazina ni milao yenu, muzi wamblee inwe muvene. kani saki kuva muatuli wezi indava.” ¹⁶ Galio chava zwisa hanze ye chipura che inkatulo. ¹⁷ Cwale vonse ni chivakwata Sositene, muvusi we sinagogue, ni kumu kabila havusu bwe chipura che nkatulo. Kono Galio kena ava vileli chi va ba pang. ¹⁸ Pauluci cinga e kala kwateni mazubazana, cha siya vakwakwe ni kuzuhira kwa Siriya ni Purisila ni Akwila. Naseni kuyenda irizo, Senichiriya, ava ngukisi i sunki zakwe kakuti ava hindite vuitamo bye chi Nazareta. ¹⁹ Hachiva sika mwa Maefese, Paulusi cha siya Purisila ni Aquila mwateni, kono iye cha yenda mwi sinangonge ni kuka ambolisana ni Majunda. ²⁰ Hachiva kumbire Paulusi kwi kala navo kavaka zana, chakana. ²¹ Kono hacha yenda kwi pumulo, ava wambira, “Kanika mi vole hape kwenu haiva itato ye Ireeza.” Linu cha zuha kuzwa kwa Maifese. ²² Paulusi haka sika he rizo lya Caseriya, chayenda ni kuka lumerisa inkereke za mwa Jerusalema mi hape cha kwa Atiyoki. ²³ Hache kere inko zana kwateni, Paulusi cha katuka nayenda mukanda muzikiriti za Galatia ni Firigiya ni kususuweza varutiwa vonse. ²⁴ Kubena mujuda ya va pepelwa mu Alexandria we zina lya Apolosi, avakezi kwa Maefese. Mi mukwame ya vali kwamba hande ni kwiziva mañolo. ²⁵ Apolosi avali ku rutitwe mwi tuto za Simwine. Kwi ziva muluhuho, ava wambi ni kuruta hande zintu kuamana Jesu, kono avali kwizi vulyo inkolobezo ya Johani. ²⁶ Apolosi chatanga kuwamba cho vundume muma sinan-

gonge. Kono Purisila ni Aquila hava muzuwa, chivali panga chilikani naye ni kumutorokera ze zira ye Ireeza cho kumu swanelelela. ²⁷ Linu hali takaleza kuya kwa Akiya, va na kwakwe ni va mususuweza ni ku ñolela valutiwa mwa Akaiya kuti va mu tambule. Hasika, na tusa ahulu vava zumine cha chishemo. ²⁸ Apolosi he nkanza cha komokisa Majunda cha ziho zakwe ni vuchaziva, cha kutondeza cha mañolo kuti Jesu avali nji Keresite.

Inkahanyo 19

¹ Kubatendahali buti kuti Apolosi nena kwa Korinte, paulusi abahiti kwiulu lyekanda mi abezi kwa Efese, mi nicheza kuwana barutwana bamwi kwateni. ² Paulusi nichati kubali, “Mubatambuli luhuho Lujolola na hamubazu-mini?” Chibamacho kuti, “Nee, kakwina mane ni chitubazuwi kuamana ni Luhuho Lujolola.” ³ Paulusi abati, “Linu mubakolobeza muchinzi?” Ni chibati, “Munkolobezo ya Joani, ⁴ Linu Paulusi netaba, “Joani abakolobezi chenkolobezo yenswalelo. Abawambilili bantu kuti bayelele kuzumina kumuntu yokeza mwisule lyakwe, kokuta kuti, nji kwa Jesu.” ⁵ Bantu habazuwa bulyo, nibakolobeza mwizina lya Simwine Jesu. ⁶ Imi linu Paulusi habatula mayanza hewulu, Luhuho Lujolola nichilwabenjila mi nibawamba mundimi zisiyenesiyene mi nibatanikiza zikezite. ⁷ Kuhindilila bonse ibali bakwame babali kulikana ikumi ni bobele. ⁸ Paulusi nenjila mwisinagoge mi nawamba chabundume munako ikwanisa myezi yotatwe. Abaetelele

ziambantu ni ku kutolokla bantu kuti bazuwisiise kuamana nimubuso we Ireeza.⁹ Nihaike majuda kana babakuzuvisisa nikusatwaliza cibatanga ku wambi zivi ni kulyefula Kreste. Paulusi cabasiya nikuzwila habusu nibabazumini. Catanga kuwamba izuba nizuba munzubo yakutila ya Tyrannus.¹⁰ Abazwili habusu kuwamba zilimo zobele kuti mane nibantu bekala mwa Asia, Judea ni mwa Greek bazuwe linzwi lye Ireeza.¹¹ Ireeza aba kupanga zimpangaliko zижолола ca mayanza a Paulusi,¹² mane ni balwala babali kuhola, Niluhuho lubilala luba kuzwa kubali, Habahinda kataulo ni ka apron hamubili wa Paulusi.¹³ Kubena Majuda baba likwina mulieto lya kuyabuyenda muzilalo kulola babahindi izina lya Jesu kulisebelisa mubasakila abobene, Baba kukabuiwamba kubantu bana bena luhuho lubilala feela; Cibawamba, “Nimilaela cha Jesu yabali kuwambiwa kwa Paulusi kuti muyende.”¹⁴ Baba tendi izo babali bakwame batenda iyanza ni bobele bana ba mupurita mukulwana wa majuda, wezina lya Sceva.¹⁵ Luhuho lubilala lubabetabi, “Nizi Jesu, ni Paulusi; cwale iwe njewe ni?”¹⁶ Luhuho lubilala lubena kumuntu cilwa mukoma kumubulisa zaho cawila hanzi ni kubakaba. Cibazwa munzubo nibasazabele hamubili ni kuholofala.¹⁷ Iyo indaba ciyezibahala kubantu bonse, nibahala mwa Judea, mwa Greek, nimwa Efese. Imi baba tiyi ahulu, mane nizina lya Simwine Jesu ciba tanga kulikuteka.¹⁸ Imi hape, bantu bonse babazumi kubakela zive nikuzumina kuzintu zibi zibaba pang.¹⁹ Bonse babali kupangite za mabibo cibaleta invuka zabo imi cizahisiwa

mumenso abantu bonse. Haba zibala zonse, inteko yateni ibabi makumi amayanza azikiti zaziemba emba ze silivela. ²⁰ Njikuti linzwi lye Ireeza liba ambalakani munzila ikolete. ²¹ Paulusi hamana musebezi wakwe mwa Efese, cahupula caluhuho lujolola kuti ahite ya Macedonia ni mwa Achaia munzila yakwe yakuya mwa Jelusalema; Cawamba, “Achinazwa munu, niswanela kukabona kwa Roma.” ²² Paulusi catuma batumiwa bakwe bobele baba mutusi, Timothy ni Erastus kwa Macedonia. Kono iye abali kusikala mwa Asia inako. ²³ Mweyo inako cikwabuka cifoyoyo mwa Efese kuamana ni Nzila. ²⁴ Demetrius yopanga isilivela ya Diana, Cikwaba ni bisinisi kubantu babeza. ²⁵ Cakopanya babeleki bonse bamusebezi wa kubeza ni kuwamba, “Nfumwangu, wizi kuti mowunu musebezi tupanga masheleni mangi. ²⁶ Mubwene ni kuzuwa kuti, kanji mwa Efese monke kono ni mwa Asia yonse, Paulusi caba kukuweza niku bawambila. kuti kakwina Ireeza yopangiwa ca mayanza. ²⁷ Imi kana bukabo bwabo bonke kono niswe zintu zetu kese zisakahale kubantu, mane ni tempele ya mu-fumahali Diana Ireeza mukando muibule maata. Imi naye mwamaninwe bukando bwakwe mwa Asia ni mwinkanda yonse.” ²⁸ Habazuwa bulyo, bababengi ni kulila, Cibawamba, “Bukando bwina ha Diana yozwa mwa Efese.” ²⁹ Muleneñi onse babalyangani, cibahwei kucibaka cazizanino. Paulusi ni basindikizi bakwe musipili wabo, Gaius ni Aristarchus bazwa kwa Macedonia. ³⁰ Paulusi abali kusaka kwinjila mukati kenyangela kono batumiwa baba

musilelezi. ³¹ Bonse batompeha ba cilalo ca Asia balikani bakwe cibamutumina liñusa kumukumbila kuti sanzi enjili mucibaka ca zizanino. ³² Bamwi bantu baba kuhuwana cintu conke, mane inyangela ciba lyangene, Bungi bwabo kana baba kwizi kuti cinzi habakeza bonse bonse. ³³ Majuda cibaleta Alexander habusu bwe nyangela. Alexander abali kulila mumayanza kutolokela inyangela. ³⁴ kono habeza kulemuha kuti Mujuda, bonse cibalila ca linzwi nyonke inhola zobele, “Bukando nji bwa Diana yozwa mwa Efese.” ³⁵ Muñoli we tolopo hawamba ni nyangela, Cawamba, “Inwe bantu ba Efese, njeni yasezi kuti muleneñi wa Efese mwasebeleza mukando Diana ni ciswaniso cibawili hansi kuzwa kwiwulu? ³⁶ Hamubona izi zintu zipangahala, muswanela kutontola niku sahwelela zintu. ³⁷ Bantu bamwaleta kumulawo kana basa bamwi tempele kapa kuwamba zibi kuamana ni Ireeza wetu. ³⁸ Heba, Demetriusi ni mubeleki yobeza kabazuwani, mulao kuwina wiyalukite. Mubasiye bazekisane. ³⁹ Kono heba kwina zimwi zilukela kuambolwa, muzilukiswe hande comulao. ⁴⁰ kakuti kwina inkozi kuamana nindaba za pangahala sunu, kakwina intatululo iwambiwe kuamana nei indaba, kese tuwole kuitatulusa.” ⁴¹ Hamana kuwamba izo calukulula bantu.

Inkauhanyo 20

¹ Kunyungana ha ku mana, Paulusi cha tuma batumiwa vakwe ni ku va susuweza. Mi cha balaeza ni kuba siya kuya kwa Macadonia.
² Linu hacha yendete chahita mukati ke zilalo

ni ku susuweza bazumine ahulu, mi chayenda kwa Greece. ³ Ha mana kwi kala mwezi yo tatwe, Majuda chiba hinda mulelo he wulu lyakwe kakuti chaba kuyenda kwa Syria, cha zeza kuti a bole ya mukati ka Macedonia. ⁴ Baba musindikizi kuya hesi kwa Asia nji Sopater mwana wa muswiswi wa Pyrrhus yo zwa kwa Berea; Aristarchus ni Secundus bose bazumine ba kwa Thessolonica; Gaisus wakwa Berbe; Timothy; Tychicus ni Trophimus ba kwa Asia. ⁵ Kono aba bakwame baba kali kuyenda kwentu mi baba katulindili kwa Troas. ⁶ Chitwa zuha kuzwa kwa Philippi haku mana mazuba a chikwa chisena mulungo, mi mumazuba atende iyaza chi twaka sika kubali kwa Troas. Uko chi twa kekala mazuba atenda iyaza ni obele. ⁷ Ke zuba lya makalo mwisunda, ha tuba kungene tubose kuti tu nkomona cikwa, Paulusi cha wamba ku bazumine. Chaba ku lela ku katuka izuba lichilila, aba zwili habusa niku wamba hesi hakati kamasku. ⁸ Kubema malambi mangi muzubo ya kwiwulu atuba kezi nawo. ⁹ Hehahulo kuba kwi kele mulobwana wezina lya Eutychus, yachaba lele iñoz. Sina Paulusi haba wambi inakonde, uzo mulobwana, aba kuchilele, chawa hasi kuzwa habulilo bobutatu mi chiba mutola na fwile. ¹⁰ Mihe Paulusi cha suka hasi, cha liwotwelela hali, ni kuzabalana naye. Linu cha wamba, "Kanzi mukomokwa, uchi hala". ¹¹ Linu chayenda kwiwulu hape ni kukagamona chinkwa ni kulya. Hamana kuwamba nabo inako kutwala chitengu, cha yenda. ¹² Chibakaboza muswiswi nahala mi babalizuwi neza. ¹³ Iswe tubene tubayendi habusu

bwa Paulusi ni Chikepe kakuzuha kuya kwa Assos, kutuba kaleleli kukahinda Paulusi. Iye mwabalikusakila bobulyo, kakuti abakulelete kuyenda yahasi. ¹⁴ Linu hakatuwana kwa Assos, chitwa mulonga muchikepe ni ku yenda kwa Mitylene. ¹⁵ Linu chitwa kazuha kwateni ni kukasika izuba lichilila chibabambene ni chida cha Chios. Izuba lichilila chitwa kakwata chida cha Samos, lichilila izuba chitweza mumuleneñi wa Miletus. ¹⁶ Kakuti Paulusi iyemwine chabakuzezete kuzuha kuhitilila Ephesus, kuti kazi akahindi inako mwa Asia; kakuti abakuhwelele kukaba kwa Jerusalema izuba lye Pentakota, heba kuti ni kuwoleka kuti atende bulyo. ¹⁷ Kwa Miletus natumina bakwame kwa Efese ni kusupila kwakwe bakulwana bekeleke. ¹⁸ Habakeza kwali, chawamba kubali, “inwe mubene mwizi, kuzwa izuba lyamakalo kukulyata itende lyangu mwa Asia, inako iniba hindi ninina nenwa. ¹⁹ Niba zwili habusu ninisebeleza Simwine mubufokoli bwaboko ni zisozi, ni mumasukuluko aba tendahali kwangu bakeñi chakulelwa kwa Majuda. ²⁰ Mwizi kuti kananibboleli mumasule kukutumusa kwenu zintu zone zina ituso, ni muni bakumilutila mwichisi ni kuyenda izubo ni zubo. ²¹ Mwizi muniba kukalimela Majuda ni Magerike kuti babakele kwe Ireeza ni kuzumina kwe Simwina Jesu. ²² Mihanu, mulole, ni yenda nilinyongamine mu Luhuho Lujolola kwa Jerusalema, ninisezi zintu ziwola kukatendahala kwangu kuna, ²³ konzi Luhuho Lujolola nji paki zangu muleneñi uhi no uhi kuwambwa kusuminwa ni manyando anilibelele. ²⁴ Kono kanihupuli kuti buhalo

bwangu bwabutokwa kwangu, kuti ni mane isiyano wangu ni misebezi iniba tambuli kuzwa kwa Simwine Jesu, kuba ipaki yeñusa lyabutokwa lyachisemo cha Ireeza. ²⁵ Mihanu, mulole, nizi kuti inwe mubonse, banibayendeli kukaluta za mubuso, kesenimubone ipata yangu hape. ²⁶ Hakwina bulyo ni mipakila mwelinu izuba, kanina mulandu wamalah a muntu zuhi no zuhi. ²⁷ Kakuti kena nibaboleli mwisule kukutumusa kwenu mulelo wose wetato ye Ireeza. ²⁸ Hakwinabulyo mulitokomele inwe mubene, ni mitapi iyo Luhuho Lujolola luba mitendi baokameli bayo. Mutokomele kuba balisani bekeleke ye Ireeza, yabawuli kamalah a kwe. ²⁹ Nizi kuti chinayenda, bantuhu bakali kabeze benjile mukati kenu, mi keti nibeze bafule mitapi inse. ³⁰ Nizi kuti niheba mukati kenu mubene bamwi bakwame kabeze nikwiza kuwamba zintu ziwula bamwi ikweta, kutendela kuti bazwise balutwana kubali. ³¹ Chobulyo mutokomele. Muhupule muzilimo zotatwe kuti kana ni basiyi kulaela zumwi ni zumwi wenu ni kulila musihali ni masiku. ³² Mi hanu nimiha kwe Ireeza ni kulinzwi lyakwe lya chishemo, ili yowola kumikoza ni kumiha kuyola mukati kabo balukite. ³³ Kana nibalakazi isilivera yamuntu, ni ngauda ni zizwato. ³⁴ Inwe mubene mwizi kuti aa mayaza abaniwanisi zinisaka ni zibasaka abo babena name. ³⁵ Muzintu zose nibakumiha mutala mumu wolela kutusuza basaliwoleli kakusebeze, ni mumuwolela kuhupulela manzwi a Simwine Jesu, manzwi oa abawambi: “Kwina imbuyoti zingi mukuha

kuzamba kuhewa.” ³⁶ Hamana kuwamba mweyonzila, chakubama ni kulapela nabo bonse. ³⁷ Bonse babalili hahulu ni kuwila Paulusi mwisingo ni kumuchuchuna. ³⁸ Babawililwe hahulu chakuhitliza chebaka lyazabawambi, ziti kete nibabone bulubi bwakwe hape. Linu chibamusindikiza kuchikepe.

Inkauhanyo 21

¹ Hatukahuhana kuvali ni twazuha, tuvahindi inzila iya kumuleñi wa Koso, mi halizwa nitwaya kumuleñi wa Rode, mi hatuzwa aho nitwaya kumuleñi wa Patara. ² Linu hatuwana chikepe chibali kuya kwa Fenisia nitwechila kuchili ni kuzuha. ³ Linu hatusika muchida cha Sipera, nitwavola kuvumonso, nitwazuha kuya kwa Siria, mi nitwakasikila kumuleñi wa Tire, mukuti njoko chikepe kuchivali kulukela kukalongwela zivya. ⁴ Hatuwana valutwana, nitwekala mazuva amana iyanza ni obele. Ava valutwana ni vati kwa Paulusi chenzila ya Luhuho Lunjolola kuti senzi akalyatiki itende lyakwe mwa Jerusalema. ⁵ Linu hatumana mazuba, nitwakatuka ni kuyenda mumusipili wetu. Vonse ni banakazi ni bana vabo, ni vatusindikeza mane ulu hatukazwa mumuleñi. ⁶ Linu nitwakuvama helizo kulapela ni kulilaeza navo. Nitwakechila muchikepe abo havavola kumunzi. ⁷ Linu hatumana musipili wetu wa kwa Tire, chitwakasika kwa Ptolemaisi. Uko nitwakalumelisa vaakwakwetu ni kwikala nabo izuva lyonke. ⁸ Izuba lichilila nitwayenda kwa Sesarea. Mi nitwakenjila munzuvo ya Filipi,

yo kutaza iñusa ilotu lya Jesus, yabali zumwi wabantu vamana iyanza ni vuvele, imi nitwekala naye. ⁹ Linu uzu mukwame avena vana vone vavakazana vaseni kwiziva kale vakwame vaval i vatanikizi. ¹⁰ Sina hatuvena hateni mazuva alikene, chikwakeza mutanikizi yaval kuzwa kwa Judea yaval kusumpwa Agabusi. ¹¹ Nakeza kwetu mi nahinda lutunga lwa Paulusi. Chal-isumina mayanza ni matende akwe, “Vovulyo muluwambila Luhoho Lujolola, “mi vovulyo mweti nivamusuminine vantu vamwa Jerusalem solunu lutunga, mi muva mutamvike mumayaza avantu vamasi angi.” ¹² Linu hatuzuwa izi zintu, tuvonse ni vantu vavakuhala mwe cho chivaka nitwa kumbila Paulusi kuti sanziayendi kwa Jerusalema. ¹³ Imi Paulusi cheteva, “Mukwete mutenda nzi, kulila ni kuni nicisa kunkulo? Mukuti nilitukiseze, isiñi kusuminwa bulyo, kono ni kufwila izina lya Simwine Jesu mwa Jerusalema.” ¹⁴ Sina Paulusi kanaavalikusaka kukukuwezwa, nitwasiya mi nitwati, “Kutendwe chisakwa ni Simwine.” ¹⁵ Aa mazuva hamana, nitwahinda zivya zetu ni kuya kwa Jerusalema. ¹⁶ Linuhe vamwi valutwana vaval kuzwa kwa Sesara nivayenda naswe. Nivaleta ni mukwame yosumpwa Mnason, mukweme uzwa kwa Sipera, mi nivakeza ni mukwame, mulutwana wamatangilo utuola kwikala naye. ¹⁷ Ha chituskika mwa Jerusama, vaakwakwe ni vatutamvula chakusanga. ¹⁸ Izuva lichilila Paulusi na yenda naswe kwa Jakobo, ni bakulwana bonse babena hateni. ¹⁹ Ha chivamana kuvalumelisa, navavihela chimwi ni chimwi chintu chava tendendwa ni Ireez muvamasi angi cha mutendo

wakwe. ²⁰ Linu hava izuwa, ni vatemba Ireeza, mi nibati kwali, “Ubwene muukwetu, zikiti zongai ziva zumini mukati ka Majuda. Vonse vava kozeze kuvika mulao. ²¹ Vava wambilwa chako, kuti uluta Majuda vonse vahala mumasi angi kuti va kane Mushe, nikuti uvava wambila kuti kanzi batwali vana vavo kumupato ni kuse chilila chisiyankulu chetu. ²² Tuwola kutendanzi? Mavazuwe chokusima kuti uvakezi. ²³ Mukuti utende zitu kuwambila hanu: Twina vakwame vone vava likonki chakuha isepiso. ²⁴ Hinde ava vakwame ni kulijoloza navo vulyo, ni kuva lihila insinyehelo zavo, nikuti vangunke mitwi yavo. Kokuti vezive kuti zintu zivava wambilwa chako kazina vuniti. Muvalitute kuti nawe vulyo mwichilila mulao. ²⁵ Kono kuamana ni vamasi angi vavazumini, tuvañoli ni kuvalaha intayelo kuti vali zwise kuzintu zihailwe vazimu, kumalahaa, niziva siniwa, niza vuliyendezi.” ²⁶ Linu Paulusi nahinda vakwame, imi izuva lichilila nalijoloza iyemwine ni kujoloza avo vakwame, nikuya mwi templele, kukatumusa mazuva akulijoloza, kukasikila hakuka hewa chitavelo kuzumwi ni zumwi wavo. ²⁷ Linu mazuva akwana iyanza ni obele havena hafhi ni ku hamana, vamwi Majuda vazwa kwa Asia ni vavona Paulusi mwi temple, imi niya sangisa chinavungi chonse, niva vika mayanza avo hali. ²⁸ Vavalu kuhuwa, “Vakwame va Isilaele, mututuse. Uzu njimukwame yoluta vaantu vonse kumwi ni kumwi zintu zilwisana vaantu, mulao ne chinu chivaka. Kwandahezo, avaleti Magerike mwi Tempele imi vava silafazi ichi chivaka chijolola.” ²⁹ Mukuti chivava vwene

kale Trofimosi Mufalisi naye mumuleneñi, imi nivazeza kuti Paulusi waka muleta mwi tempele.³⁰ Onse muleneñi uba sangite, imi vonse vantu nivatiya hamwina ni kukakwata Paulusi. Chivaka mukwitulwila kunze ye temple, mi ziyazo nize yaliwa haho.³¹ Sina havava kulika kumwihaya, iñusa nilyeza ku muyendisi wa vaganteli kuti Jerusalema yonse nyungana.³² Haho vulyo nahinda masole ni balauli wa masole niku tilila hansi kuchi navungi chonse.³³ Linu vantu hava vona muyendisi wa masole ni masole, niva siya kundama Paulusi. Linu muyendisi wa masole cheza kuwonda Paulusi, imi nalaela kuti a suminiwe ni mawenge obele. Chavuza kuti njini imi chinzi chava tendinzi.³⁴ Bamwi muchina vungi vava kuhuleza chintu chimwi. Sina muyendisi kana ava kuwola kuwamba chimwi chevaka lyelata, nalaela kuti Paulusi aletwa munzubo ikolete.³⁵ Linu heza kutantilwa, Masole vava mukatwile kakuti chinavungi chiva kalihite.³⁶ Mukuti chinavangi cha vantu chiva ve chilile niva kuhuweleza. “Muzwe mumusiyel!”³⁷ Linu Paulusi havena hafwihi ni kwi njizikwa munzubo ikolete, chati ku muyendisi yomanisa, “Ni woli kuwamba chimwi kwako?” Muyendisi chati, “U wamba chigerike?³⁸ Kena njewe zuna Muegepita, yaba letete inkondo imi uva hindi zikiti kiti zonee zava sandukili kuzitwala munkaanda?”³⁹ Paulusi chati, “Ni Mujuda, ni zwa mumuleneñi wa Tarese mwa Silisia. Ni muzaki wa muleneñi u sephahala, niku kumbila, kuti uni zuminine ni wambe ku vantu.”⁴⁰ Lina muyendisi hamuha chivaka, Paulusi cha zimana

hatantilwa ni kusovola vantu cheyanza, Hakuva tontwile ahulu, nawamba kuvali muchi Heberu, chati,

Inkauhanyo 22

¹⁻² “Baakwetu ni batayo, mutekeleze buikal-abelo bwangu bweti nihe hanu kwenu. Linu ikunga halizuwa Paulusi nawamba kubali mu-mushobo wa Chiheberu, nibatotola zii. Nazwila-habusu nati, ³⁻⁵ “Ime ni Mujuda, yabahwizu-mukilwa mwa Terese yamwa Silisia, kono nibawani ituto mounu muleneñi hamatandabalilo a Gamaliele. Nibarutwa chamilao ikolete yenzila ibeshetu betanzi. Nitukufalelw za Ireeza, mane sina njinwe mubonse sunu. Nibasukululi cheyi Nzila (babalikuzumina Linzwi la Ireeza) kutwaña ifu; nibasumini bonse bakwame ni banakanzi ni kubenjiza mutolongo. Muprisita mukulwani ni bakulwana bonse bawola kuba ipaki kuti nibaamuheli mañolo abalikuzwa kubali abakwetu ba Damasika, kuti niye kwateni. Nibali kukaleta basuminwe kuzwa kwa Jerusalema abo baseyi Inzila (babalikuzumina Linzwi la Ireeza) kuti njebahewe mulandu. ⁶ Kubatendahali buti kuti hanibena mulwendo nili hembali ni Damasika, izuba nilina hewulu lamutwi inakozana nikweza mumuni uzwa kwiwulu ubezi kumunika kuzimbuluka. ⁷ Nibawili hansi ni kuzuwa inzwi liti kwangu, 'Saule, Saule, unisukulwilazi?' ⁸ Nibetabi, 'Njiwe ni, Simwine?' Nati kwangu, 'Njime Jesu wa Nazareta, yokwete kusukulula.' ⁹ Banibena nabo bababoni mumuni, kono kan-ababazuwi inzwi liyabali kuwamba kwangu. ¹⁰ Ninati, 'Niyelele kutenda nzi, Simwine?'

Simwine nati kwangu, 'Katuke ni kuyenda kwa Damasika; kwateni uko kokawambilwe zonse zotameha kutenda.' ¹¹ Kana nibali kubona chebaka labukali bwalumonyi luna, chobulyo ninayenda mwa Damasika ninieteletwe chamayanza abana banibena nabo. ¹² Kwateni uko ninakasangana ni mukwame yosupwa Ananiasi, mukwame yotokomele chakuya chomulao ni yopakwa ni majuda bonse babali kuhala mwecho chibaka. ¹³ Abezi kwangu, kwiza kuzima hembali name, mi nati, 'Saule mwinakwetu, amuhele kubona kwako.' Mwiola iswana nimamubona. ¹⁴ Kuzwaho nati, Ireeza ubeshetu betanzi abakusangi kuti wizibe itato yakwe, ubone Yonjolwele, ni kuzuwa linzwi lizwa mukaholo kakwe mwine. ¹⁵ Mukuti kobe ipaki yakwe kubakwame bonse kuchobaboni ni kusuwa. ¹⁶ Imi linu chinzi holindile? Katuke, kakolobezwe, ni kukasamba zive zako, nosupa izina lyakwe.' ¹⁷ Kuzwa hanikabola kwa Jerusalema, mi hanibawkwete kulapela mwitempele, kubatendahali kuti ni bahewa ipono. ¹⁸ Nibamuboni naniwambila kuti, 'Hwele ni kusiya Jerusalema kapili, mukuti keti ni bazumine bupaki bwangu kwako.' ¹⁹ Ninati, 'Simwine, abo bene bezi kuti nibenjizi mutolongo ni kukaba babali kuzumina mwizina lyako mwisinagoge yimwi ni yimwi. ²⁰ Mwizuba hakuitika malaha a Setefani ipaki yako, name bulyo nibazimene habumbali ninizumina, imi nibali kumamela zizabalo zabana babali kumwihaya.' ²¹ Kono nati kwangu, 'Yende, mukuti kanikutumine kule, kubantu bamasi angi.' ²²⁻²⁴ Bantu babamuzuminini

kuwamba mane kwiza kusika heyo inako. Kono kuzwaho nibahuweleza hakando nibati, “Muntu yoswana nozo azwisiwe mukanda: mukuti kakuyelete kuti ahale.” Hababakwete kuhuweleza, kuzula ni kusohela kuna zizabalo zabo, ni kuganwina ibu muluhuho, muyendisi mukulwana wamasole nichalaela kuti Paulusi aletwe muzubo ikozezwe. Abalaeli kuti abuzwe nasupiwa, kokuti iye mwine alizibile kuti chinzi habahuweleza chakwe bulyo. ²⁵⁻²⁶ Linu heti chibamusumina kuti ashupwe, Paulusi nichati kumuyenzi wamasole yabazimene hembali naye, “Kena mulao kwako kushupa mukwame yeli Muroma nosaatulwa?” muyenzi wamasole hazuwa bulyo, abayendi kumuyenzi mukulwana wamasole nakamuwambila nati, “Chosaka kuchita chinzi? Mukuti uzu mukwame muzaki wa Roma.” ²⁷⁻²⁹ Muyenzi wamasole mukulwana abezi kwali namucho, “Honiwambile, kana umuzaki wa Roma?” Paulusi nati, “Ii”. Mulauli mukulwana wamasole netaba, “Ibali chakuliha bulyo masheleñi mangimangi chibaleti kuti niwane buzaki bwekanda.” Kono Paulusi nati, “Nibapepwa ninili muzaki wa Roma.” Kuzwaho bakwame babali kuyelele kumubuza nibamusiya chabuhweluhwelu. Muyenzi mukulwana wamasole naye abakutite, hazuwa kuti Paulusi ibali muzaki wa Roma, mukuti abamusumine kale. ³⁰ Mwizuba litatama, muyenzi mukulwana wamasole abali kusaka kwiziba buniti kuamana ni zibanyasa Paulusi Majuda chazo. Chobulyo namusumununa mumawenge mwabasuminwe ni kulaela maprista bakulwana

ni manduna kuti bakopane hamwina. Linu naleta Paulusi ni kumuzimika hakati kabo.

Inkauhanyo 23

¹ Paulusi na lolelela vayendisi benkuta nikucho, “Bakwangu, niva hali havusu bwa Ireeza mu mihipulo yangu milotu, kuleta sunu hanu.”

² Mupurisita mukulwana cha laera avo vava zimene naye, kumu wopa kumulomo. ³ Imi Paulusi nacho kwali, “Ireeza mwaku wope nawe, iwe limota vasitwe ku tuva. Wikere chakuni watula chomulao, mi hape uni laera kuti vani vakule, ku lwsianisa mulao?” ⁴ Avo vava zimene hembali nivati, “Njimona mumu tukila mupurisita Mukulwana wa Ireeza vovuti?”

⁵ Paulusi nacho kuti, “Kana niva kwizi, Bakwangu, kana nivesi kuti mupurisita mukulwana. Mukunti kuñoletwa, “Kanji mu wambi vuvi vwa tuyendisi wa vaantu venu.” ⁶ Cwale Paulusi ha vona kuti imwina imbali ye nkuta vaval masaduki ni vamwi vafalisi, cha wamba chaku nyamuna liinzwi munkuta, “Bakwangu, ni mu Falisi, mwana wabafalisi. Ivaka lya kuti nina inseepo yakuti kuti vafu kavavuuke ini atulwa chayo” ⁷ Ha wamba vulyo, inkani chiza tanga mukati kavaFalisi ni MaSaduki, imi vuungi nivwa liyaba. ⁸ “Mukuti maSaduki vacho kuti kakwina kuvuka kuva vafwile, kakwina mañiloi, kakwina luhulo, kono baFalisi va zumina muzonse.” ⁹ Cwale chi kweza ilata ikando, ni vamwi vañoli vawila kuvaFalisi niva ziima kukaanana, nivati, “Katu wani chifosahele kozu mukwame, kwina vule hamwi Luhuho kamba

Iñilo i njilya wamba kwali?” ¹⁰ Hakuva ni nkani inkando, muyendisi wenkondo, ava tite kuti Paulusi mwa halolwe vusasa ku vali, imi cha laera valwi venkondo kuya hansi ni kumu twala chenkaani ku mu zwisa kuvenkuta, ni kumu leta munzuvo ikolete. ¹¹ Masiku e chilila Ireeza na ziimana hembali naye, nikumuti, “Siye ku tiya, mukuti uva paki vuniti kachangu mwa Jerusalema, imi uka pake vulyo ni mwa Roma.” ¹² Haliza ku ñatula, majuda vamwi chiveza hamwina, niku sumpila chikuto havali veene: chivati, kete valye kamba kunywa chimwi konji chive haya Paulusi. ¹³ Vavalí kuhitilila amakumi one vava tendi uwu mulelo. ¹⁴ Nivayenda ku mupurisita mukulwana, ni kuvakulwana niku kawamba, “Chitwalivika tuvène mu chikuto chikando, kusa lya chimwi konji chitwe haya Paulusi. ¹⁵ “Cwale, hanu, mu siye inkuta i wambile muyendisi wenkondo, nikuka muleta kwenu, uvu musaka kusakisisa indava zakwe, imi iswe, mutuve kulitukiseze kumwi haya naseni kusika kunu.” ¹⁶ Kono mwana'ncrizye wa Paulusi wa chiswisu naa zuwa kuti vava lele chaku lindila, imi ava yendi kukenjila munzuvo isilelezwe nikuta Paulusi, ¹⁷ Paulusi cha kumbila zumwi wa vaganteri nikicho, “Mutwale uzu mukwame kuva yendisi ve nkondo mukuti wina chimwi kawola kumu wambila.” ¹⁸ Imi niva muhinda mushisu nikumu twala kumuyendisi we nkondo ni kukacho, “Paulusi musuminwa wani sumpila kwali, ni kuni takuti nilete uzu mushisu kwako. Wina cha saka kuwamba kwako.” ¹⁹ Mukulwanna we nkondo na muhinda kwiyanza ni kuya kuchivaka chi li

ungwile ni kumu vuza, “Chinzi cho swanelu kuni wamba kwangu?”²⁰ Mulombwana chamuwambila, “Majuda bazumizana kuti bakukumbile utwale Paulusi izona kukuta, ubu basaka kukabuza chakuya chenako ye indaba yakwe.”²¹ Kono kazi ubahi ye, kakuti kwina bakwame bahitilila makumi one bamubandamine. Ba bika chikuto hewulu lyabo, kense balye kapa kunywa hesi chiba mwihaya. Niheba hanu bali ndukiseze, balindile kuti uba zuminine.”²² Imi mupurisita mukulwana nasiya mushisu kuliyyendela, hamana kumu laera, “Kanji uwambili nangati yeke kuti wa wamba izi zintu kwangu.”²³ Cha sumpila kwali vakwame vovere nikuti, “Uhinde valwi venkondo vachita myanda yovere vali tukiseze kuyenda konji kwa Sizeriya ni vatanti ve mbizi vena makumi achita myanda yovere hape, niva milinga vena myanda yovere. Mumu nyamuke hakati kamasiku.”²⁴ Naava laera hape ku lukisa imbizi Paulusi yawola kwichila hateni, ni kumu twala siinte kwa Felekisi tuyusisi.²⁵ Imi avañoli iñolo chovuti; ²⁶ “Kilaudiyasi Laisiyasi kuyo tompeha tuyusisi Felekisi, intumeliso.”²⁷ Uzu mukwame ava suminwa kuma Juda, imi ava kusaka kwi hayiwa kuvali, hani keza havali ni masole venkondo, nikumu haza, kuzwa hani ziva kuti Muroma.²⁸ Nivaku saka kwiziva ivaka hava zekiswa, cwale cina mutwala kunkuta.²⁹ China lituta kuti ukwete ku zekiswa kuamana che mpuzo za mulao wavo veene, ni kuti kakwina zimusumina kutwala ku lufu kamba ku pika.³⁰ Imi ni kwezibahazwa kwangu kuti kuveena vusandukili kozu mukwame. imi namu tumina

hahanu kwako, ni ku laera valwisi vakwe ku leta zivamunyaza chazo havusu vwako. Shale sinte!”
 31 Cwale valwi venkondo chiva kuteka intaero zavo: niva hinda Paulusi nikumu leta masiku kwa Antiporisi. 32 Izuva lichilila, vuungi vwa valwi benkondo nivasiya vantanti ve mbizi kuti vayende naye imi avo vene niva voola kuchivaka chisilelezwe. 33 Vatanti vembizi hava sika mwa Sizeriya, niva leta iñolo kumuvusisi, niku tambika Paulusi kwali. 34 Muvusisi hamana kuvala iñolo, na vuuza kuti Paulusi uzwa muchikiliti nzi; he ziva kuti uzwa kwa Sisilia, 35 Nati, “Muni zuwe chokwizula vazekisi vako chiveza kunu,” imi cha laera kuti a vikiwe mumuleneñi wa mubuso wa Heroda.

Inkauhanyo 24

1 Hakumana mazuva akwana iyanza, Ananiyasi mulena wamapulisita, nivamwi vakulwana, ni mutoroki yosumpwa Teretulo, vava yendi ko. Ava vakwame vava leti mulandu kuhambiliza Paulusi kumu vusisi. 2 Linu Paulusi hazimana havusu vwa muvusisi, Teretulo chatanga kumu hambiliza imi chati kwa musisi,” Chevaka lyako twina inkozo inkando; imikuvona kwako kuvaleti kuzakwa chincha mwinkanda yetu; 3 ku litumela kwetu konse tuamuhela zintu zonse zopanga, ukondise Felekisi. 4 Ili kuti senzi niku viki mwintolongo hape ni kamuta, ni ku kumbila cha vufuhi uniteke cha kuluka. 5 Kakuti twawana uzo mukwame kuti njo memeza yoletiseze majuda mwinkanda yonse kusandukila muvuso. Njiyena muyendisi wa Nazarene i keluhite. 6 Ava liki kusitatalisa

itempele; cwale cha suminwa. Imi tuva kusaka kumu atula che nkatulo yetu. ⁷ ⁸ Kono muyendisi chasika chenkaani chivamuhinda munza etu, hamuvuza Paulusi heyi indava, ni nwe kamuwole kulituta ka chituva hambilizi kacho.” ⁹ Majuda nivakopene vava hambilinzi Paulusi, navo, michivamba kuti izi zintu ivali kusakusimwa. ¹⁰ Kono linu muvusisi hasumpa Paulusi kuti zawambe, Paulusi chetava, “Ni zuwisia kuti kazilimo zingi uvali umuatuli weyi inkanda. imi cwale nilitule kulitoloka kwaako. ¹¹ U wola kuvonisisa kuti kena kuva hitilili mazuva akwana ikumi ni wovele chinga niva yendi kukalapela mwa Jerusalema; ¹² imi linu havaniwana mwi kereke, kana niva kanani ni muntu, kana niva susuezi chichava, ni haike mumasinagoge, kapa mumuleñi; ¹³ imi hape kava woli kuleta vupaki kwenu vwe ndava zivava hambilizi hewulu lyangu hanu. ¹⁴ Kono ni litumelele izi kwenu, kakuya che nzila iva sumpa kukeluha, mwinzila iswana ni seveleza Ireeza uva kuku wetu. Ni sepahala ku zonse za mulao ni ziva ñolwa kuvaporofita. ¹⁵ Ni na insepo iswana kwa Ireeza, ili njava vakwame naavo muvayilindile, kukeza kuvuka kwa vaantu vafwile, kuvalukite ni vasalukite; ¹⁶ imi mweezi, ni tenda kuti nive nizwalo nikusa nyazahala havusu vwa Ireeza ni vaantu muzintu zonse. ¹⁷ Linu hakuhita zilimo zingi china leta intuso kwi nkanda yangu ni impo ya masheleñi. ¹⁸ Lyahanu ha nitenda izi, vamwi kumajuda vazwa mwa Asia chivani wana ni joloza mikiti mwi kereke, insiñi cha chichava kapa chakukamba. ¹⁹ Ava vakwame vaswanela kwiza

havusu vwako hahanu mi zeva wambe zivani lwisikiza, heva vena chimwi. ²⁰ Heva njovulyo, ava vakwame vaswanela kuwamba vuvi vuva wana kwangu hana zima havusu vwe nkuta ya majuda; ²¹ haisi konji kuti i amana nechi chintu chonke chini vawambi chakutumusa hanivazimene mukati kavo,' kuamana nikubuka kuva fwile kuni kwete kuatwilwa sunu kwenu. ²² Felekisi ava kwizi kuamana ni nzila, imi cha twala havusu intomelo yakwe. Chawamba, "inako ni nako Lysiyasi muyendisi wa masole hakeza hansi kuzwa kwa Jerusalema, kani atule muzeko wako." ²³ Linu mukulwana chalaela mulauli kuti a gantele Paulusi, kono uswanela kumu vavalela, mi kakwina yo swanela kukanisa valikani vakwe kumutusa kapa kumupotela. ²⁴ Hakuhita mazuva, Felexisi chavola ni Durusicila mwihiyawwe, wa mujuda, imi chatumika Paulusi imi avazuwi kwa kuamana nintumelo kwa Jesu Keresite. ²⁵ Kono Paulusi havali kulikananisa naye kuamana ni, kuliyyendisa umwine, ni inkatulo ikezite, Felekisi chezilwa kutya mi chati, "Muyende uko hanu. Kono chi na wana chivaka chinekalakala, ka nimi sumpe." ²⁶ Chenako iswana avali kuzeza kuti Paulusi kamuhe masheliñi, inako ni nako ava kutumina kwakwe niku wamba naye. ²⁷ Kono linu zilimo zovele hazihita, Posiyasi Fesitasi cheza kuva muvusisi hakuzwa Felekisi, kono Felikisi ava kusaka kuti asakahale ahulu kumajuda, cwale chasiya Paulusi kuti azwile havusu mwi ntolongo.

Inkauhanyo 25

¹ Hanu, Fesitasi avengili mu chikiliti, mi hakuhita mazuva otatwe, ava yendi ku kazwa kwa caesariya mbwita kwa Jerusalema. ² Mu prisita mukulwana ni machaziva va majuda vava leti inyazo zavo kuamana ni Paulusi kwa Fesitasi, mi vava wambi chokukoza kwa Fesitasi. ³ Mi vava kumbili Fesitasi chisemo kuamana ni Paulusi, kuti awole kumusumpila kwa Jerusalema njokuti va mwihaye mukati kenzila. ⁴ Kono Fesitasi avetavi kuti Paulusi avali musuminwe mwa kaeseria, mi kuti iye mwine chava kwina hafuhi ni kuvola kwateni. ⁵ “Cwalehe, avo va wola,’ cha wamba,’ vaswanela kuyenda kwateni oko naswe. Haiva kwina chi fosahele ni mukwame, muswanela kumunyasa.” ⁶ Ha mana kwikalala mazuva amana iyanza ni minwe yone kapa mazuva e kumi, chayenda kwa kaisera. Mi kwi zuva lyi chilila, chekala mu chipula che nkatulo ni kulaela Paulusi aletwe kwali. ⁷ Heza kusika, ma Juda vakwa Jerusalema vava kuzimene hembali, mi vavaleti inyazo mikando mingi isena ivava kuwola ku paka. ⁸ Paulusi chalizimanina iye mwine niku wamba,”kakwina chinapanga chifosahele kuamana ni mulao wa ma Juda, kapa kuamana ni tempele, kapa kuamana ni caesar.” ⁹ Kono Fesitasi avakusaka ku wana chisemo ku majuda, mi he chetava Paulusi niku wamba,”Usaka kuyenda kwa Jerusalema mi nikuka atulwa kwangu kuamana nezi zintu kuna?” ¹⁰ Paulusi chawamba, “ni zimana havusu bwe chipula che nkatulo ya caesar hani swanela kuka atulelwa. Kena niva fosekezi mujuda, sina

mo wizivile hande nenwe. ¹¹ Kono haiva niva fosi, mi niva pang'i chiswanela ifu, kani kani kufwa, Kono haiva kuhambiliza kwavo kahena, kakwina yata ni tambike kuvali. Nisumpa caesar." ¹² Fesitasi hamana kuwamba ni venkuta, che tava, "wa sumpa caesar;" moyende kwa caesar." ¹³ Hanu hakuhita mazuva, Murena Agrrippa ni Bernice chiveza kusika kwa caesarea kwiza kumupotela Fesitasi chokusepahala. ¹⁴ Hachamana kwikala uko chamazuva mangi, Fesitasi cheza kuzala indava ya Paulusi ku Murena; cha wamba, "mukwame zumwi ava siiwa ku masule kunu nji Felixi sina suminwa. ¹⁵ Hani vakwina mwa Jerusalema, mu prista mukulwana ni va kulwana va majuda vavaleti milandu kuamana uzu mukwame kwangu, mi vava kumbili inkatulo hali. ¹⁶ Kwezi nive-tavi kuti kena mulao ni Maroma kutambika muntu uvu chisemo; kono, muntu yo hambilizwe uswanela kuhewa chivaka chokuvonana navo va muzekisa mi niku lizimanina mu mizeko yakwe. ¹⁷ Cwale aho, hava keza hamwina kunu, mi kena niva lindizi, kono izuva lichilila nive kali mu chipula che nkatalo, mi niku laela mukwame aletwe kwangu, ¹⁸ Vahambilizi hava zimana niku muhambiliza, seke ni tele kuti kakwina ku milandu iva muhambiliza yo vutokwa. ¹⁹ Kono, kuvavi niku salizuwa kuamana ni ntumero zavo ni kuamana ni Jesu yavafwi, uzo Paulusi wata kuti uhala. ²⁰ Niva kuziyelehete kaku sakisia iyi ndava, mi niva muvuzi heva uwola kuyenda kwa Jerusalema kuka atuelwa kwateni kuamana nezi zintu. ²¹ Kono Paulusi hava sumpwa kuka vikwa mu

mpavalelo ye nkatulo yo Murena, china mulaela kuti akavikwe haisi hasa mutuminwe kwa Caesar.” ²² Agrippa cha wamba kwa Fesitasi, “seni saka neme kuteka kozu mukwame.” “Izona,” Fesitasi cha wamba, “ko muzuwe.” ²³ Cwale hezuva lyi chilila, Agrippa ni Bernice vavakezi ni mukiti mukando; vavakezi mumakopanelo ni mapokola niva kwame va sepahala vamwi ve ntolopo. Mi Fesitasi ha wamba intaelo, Paulusi avaletwa kuvali. ²⁴ Fesitasi cha wamba, “Murena Agrippa, nenwe vakwame vena umu naswe, mubwene uzu mukwame; iveza ku zekisa ma juda vangi kwangu mwa Jerusalema no kunu konse chiva huweleza kwangu kuti kasiswaneli kuhala. ²⁵ Niva lituti kuti kakwina ma fosisa a panga aswanela ifu; kono kakuli ava sumpi ku murena, niva atuli kuti va mutumine. ²⁶ Kono kanina chintu chovuniti cho kuñola ku murena. Kelyi vaka, na muleta kwako, sihulu kwako, Murena Agrippa, njokuti nive ni chimwi chingi chokuñola kuama iyi indava. ²⁷ Kaho ku voneka kusava ni vaka kutumina musuminwa mi hape niku sawamba mulandu hakwe.”

Inkauhanyo 26

¹ Linu Agiripa chawamba kwa Paulusi, “Uwola kuli wambilila.” Lyahanu Paulusi cha wotolola iyanza lyakwe nikuli sileleza. ² “Nilizuwa kuti nilukuluhite Mulena Agiripa, kutenda indava yangu havusu vwako sunu hewulu lyazintu zonse zivava nihambilizi ma Juda; ³ sihulu, kakuli wichaziva wechizo cha ma Juda ni mpuzo. Linu ni kumbila kuti unizuwe chentokomelo. ⁴ Cheniti, ma Juda vonse vezi muniva halili

kuzwa kuvuhwile vwangu mwi nkanda yangu ni mwa Jerusalema. ⁵ Vavanizi kuzwa kuma tangilo vawola kuzumina kuti nivahali neli ni mu Falisi, yaval i wachiyemba ahulu cha chilumeli chetu. ⁶ Lyahanu nizimana hanu kuti ni atulwe kakuli ni lolete che nsepiso yaba tendi Ireeza ku veshetu. ⁷ Cheyi insepiro masika etu ekumi ni tobele vava lisepise kutambula niva kwatilile kulumbeka Ireeza masiku ni musihali. Nji cheyi insepiro, Simwine mukando Agiripa, Juda chingi ivanihambiliza. ⁸ Chinzi zumwi kwenu hazeza kuti kulotu kuti Ireeza uvusa vafu. ⁹ Ka imwi inako nivazezi kuti niswanela kutenda zintu zingi zilwisanisa izina lya Jesu wa Nazareta. ¹⁰ Niva tendi izi mwa Jerusalema. Niva sumini valumeli vangi mwi ntolongo cha maata aniva wani ku mupurisita mukulwana, have haiwa, nivali kuvika inketisa zangu h havo. ¹¹ Niva kuvaha inkoto mwi nako zingi mu ma Sinagogue ni kulika kuva hambiliza kuti vanyanse. Nivava vengeli ahulu nikuva nyandisa nanga mu muleneñi muvasazwi. ¹² Anivali kupanga ichi, nivayendi kwa Damaseka ni maata ni ntaelo zizwa kumu purisita mukulwana; ¹³ linu mwi nzila, musihali, Simwine mukulwana, nivavoni iseli livakuzwa mwiwulu liva kuvenya kuhita izuva imi livatondezi kwetu niva kwame vani va kuyenda navo. ¹⁴ Twense hatuwila hansi, niva zuwi inzwi liwamba kwangu mumushovo we chi Heveru, 'Saule, Saule, chinzi honi nyandisa? Ku kukutu kwako ku raha muso. ¹⁵ China wamba kuti njewe ni, Simwine? Simwine chetava, njeme Jesu yo nyandisa. ¹⁶ Linu vuve uzimane cha

matende ako; nji cheli ivaka haniva voneki kwako, kuketa iwe kuva umuhikana ni mpaki kuamana ni zintu ziwizi zangu hanu nizintu zete ni kutondeze chitwe kalakala; ¹⁷ imi kani kulamulele kuvantu ni ku machava kuni kutuma, ¹⁸ kwiyalula meno avo kuazwisa mwififi ni kuatwala mwi seli ni ku ziho za Satani kwa Ireeza, njikuti vatambule kwa Ireeza maiswalelo ezivi zavo nikuyola zete nivahe ni kuli kauhanya kwangu che ntumelo ina kwangu. ¹⁹ Chikwina vulyo, Simwine mukando Agiripa, kena navikila kwimbali chivono chewulu; ²⁰ kono kwavo vena mwa damaseka che ntanzi, navana vena kwa Jereusalema, ni nkanda yonse ya Judea, ni kumachava, niva kutazi kuti vavakile zivi zavo vavole kwa Ireeza, kuvonisa mitendo ivonisa kuvaka kwavo. ²¹ Cheli ivaka ma Juda vava nisumini niku lika kuni haya. ²² Ireeza avanitusi kusika hanu, cwale niziima nikuha vu-paki kuvantu feela niku va tompeha nizimwi zihita zivawambwa kuma porofita ni Mushe kuti muzipangahale; ²³ kuti keresite uswanela kunyanda, ni kuta kuti mwave we ntanzi kuku-vuka kuvafu niku zimana kupaka iseli kuma Juda ni machava. ²⁴ Paulusi hamana kuli lamulela, fesitusi chawamba chenzwi li katukite, “Paulusi, uvurumuka; intuto yako inkando iku vulumuna.” ²⁵ Kono Paulusi chati, kani vu-rumuki, hande ahulu Fesitusi; kono cho vundume niwamba manzwi ovusakusima ninisa nywine. ²⁶ Kakuli Simwine mukando wizi izi zintu; njikuti, niwamba kwali nini lukuluhite, kakuli ni susuweze kuti kakwina zi patitwe kwali; mukuti izi kena ziva pangilwa kuliungwi-

ile. ²⁷ Uzumina kuvaporofita, Mulena Agiripa? Nizi kuti uzumina.” ²⁸ Agiripa chawamba kwa Paulusi, “Mu nako infuhi moni susuweze nive ni mulumeli?” ²⁹ Paulusi chati, “Ni lapela kwa Ireeza, kuti kapa munfuhi kapa inde inako, insiñi iwe wenke, kono nivonse vanizuwa sunu, muvave uvu njeme, kono nikusena anu mahaka entorongo.” ³⁰ Linu Mulena chazima mwiwulu, ni muyendisi, ni Bernise naye, ni vonse vavekele naavo; ³¹ lyahanu hava siya uwo muyaho, vavawambi hamwina nikuti, “Uzu mukwame kakwina zavapangi ziswanela lufu ni ku suminwa.” ³² Agiripa cha wambila Fesitusi, “Uzu mukwame ava kuwola kulukululwa kambe kena ava likumbili kwa Sizare.”

Inkauhanyo 27

¹ Hachi kuzumi zenwe kuti tuswanera ku zuhira kwa Itali, chiva vika Paulusi ni vamwi vambatiti mwi kamaiso yo muyendisi yavalu kusupwa Juliyasi we chisole cha Agustini. ² Chitwe chira muchisepe chizwa kwa Adiramatiyaumu, icho chichi vali kukatuka cha marizo a Asiya. Cwale chitwa yenda kwi wate. Arisitichesi wa kwa Mateselonika ava yendi naswe. ³ Izuva lichilira chitwa kafweka hamuleñi wa Sidoni, uko Juliyasi avaka pangilande Paulusi ke chishemo ni kumu zuminina kuti a yende kuvali kani vakwe kuti aka wane ipavalero yavo. ⁴ Kuzwa aho, tuva yendi kwi wate ni kuka zuhira kuzimbuka chi oli cha Cypurusi icho civali ku wumbitwe ku luhuho, kakuti luhuho luvali kutu lwisa. ⁵ Hachitu zuhite kuluta menzi ena hafuhi ni Chilisiya

ni Pamiliya, chitweza kwa Myra, muleneñi wa Lyicia. ⁶ Uko, muyendisi ava wani chisepe chizwa kwa Alexandiria icho chivali kuya kwa Itali. Chatu vika muchili. ⁷ Hachitu zuhite cho kulyehisa chama zuva mangi mi kumamani chitwa kasika cho vukavo he mbali ni Cnidusi, luhuho kena luva tuzuminini kuyenda mweyina inzira. Chitwa zuha kumbali ni marizo a Crete, kumbali ni Salmone. ⁸ Chitwa zuha kumbali ni marizo cho vukavo, kusikira hatwiza kusika hachivaka chimwi chi supwa Mawulu Hande, china he mbali ni muleneñi wa Lasea. ⁹ Chitu vali kuhindite i nako nde, inako yo kulinyima zi-lyo ya Majuda nayo chiyi va hitilire, mi chikuvali kwi zite vukavo kuku zuha. Cwale Paulusi chava laya, ¹⁰ ni kuti, “Vakwame, Ni vvene kuti chisepe chitu swanera kuhinda muchive ni nkolofalo ni shiyehero ahulu, isiñi vulyo ye zibya ni chisepe, kono mane vulyo ni vuhalo bwetu.” ¹¹ Kono muyendisi ava tekerezi ahulu kumu kulwana ni ku mwine we chisepe kuhita kuzintu inzo zavalí ku wamba Paulusi. ¹² Kakuti irizo kena liveña hande kuti twi kale hateni muma liha, vungi bwa vantu vavena mo chiva yerezwa kuzuha kuzwa ho, mwendi chomukwa wumwi mutu wole kukasika kumuleneñi wa Phoenix, kuti tuke kale kwateni maliha. Phoenix irizo lina mwa Crete, mi lilorere kwa mbowera wiko ni mutulo upa. ¹³ Ihuho lizwa kumbali yokuchi monso halu tanga kuhunga che konzo, vazuhi chiva nahana kuti chiva wana chivavali kusaka. Cwale chiva tatuva mandinda ni kuzuhira kuya Crete, kumbali ni riso. ¹⁴ Kono hakuhita kavaka zana liñungwa lye huho, linsupiwa Ihuho lyo kwiyaza

lye Chimonso, chilya tanga ku dama hetu kuzwa mwishirya lye chioli. ¹⁵ Aho chisepe hachiza kuwondwa kumutwi mi kena chivali kuwola ku zuhira kulolera ihuho, chitwa siya kululi mi chilwa tu timba. ¹⁶ Tuva tiyiri kwi mbali ni minzunde yo kwimbali ye kawoli zana kasupwa Cauda; mi chovukavo tuva woli kuvavalera mato o vuhalo. ¹⁷ Hachi va katwire, vava severisi mi-hara yateni kusumina mutwi we chisepe. Vavali kutiyite kuti mutu tirire mwiseke lya Syrtisi, mi chiva sumununa hihara ye chisepe mi tuva vuviswa vulyo. ¹⁸ Tuva chimbolwa ku luhuho, cwale havusa vazuhi chiva tanga kuzindira zibya hanze. ¹⁹ Mwizuva lyo vutatu vazuhi chiva zindira hanze zisipi ze chisepe chamanza avo. ²⁰ Cwale izuva ni nkani kana ziva muniki hewulu lyetu cha mazuva mangi, mi i huho ikando livali kusi dama hetu, kena kuvasina i sepo yo kuhazwa kwetu twense iva tumanini. ²¹ Ha chiva hindite inako inde niva sali zilyo, linu Paulusi ava zimani mukati ka bazuhi ni kuwamba. “Vakwame, saka muswanera kuteka kwa ngu. mi nikusa zuha kuzwa kwa Crete, sina kwiza kuwana iyi kolofalo ni shiyehero. ²² Mi hanu nimi susu weza kuti mukole, kakuti ka kwina zumwi yate a siyeherwe vuhalo mukati kenu, kono mbwitwa fera i sinyehero ye chisepe. ²³ Kakuli masiku a mana Iñiroyi lye Ireeza uko kuni wanika, uzo hape uni lapera - iñiroyi lyakwe lyeza kuzimana hembali name ²⁴ ni kuwamba, “Kanji u tiyi, Paulusi. Uswanera kuka zimana ha vusu bwa Caesar, mi vone, Ireeza mumuvuso wakwe waha kwako vonse vayenda

nawe.²⁵ Cwale he, Vakwame, muve ni vundume, kakuli ni sepa Ireeza, kuti kaipangahale sina muya wambirwa kwangu.²⁶ Kono tuswanera kuzimana ha tuwoli tumwi.”²⁷ Hakwiza kusika masiku e kumi ni minwe yone, sina hatuvali kutimbirwe mweyi nzira ni kuti mwi wate lya Adriatic, mwinako yaha kati ka masiku va zuhi chivavali kuhupula kuti chivavali kusika he mbali ne rizo.²⁸ Chivahinda milumo ni kuwana makumi overe yo kutunga.²⁹ Vava tiyite kuti muva chaise mumabwe, mi civa susa mabwe one kuchi sepe ni kulapera kuti kakusasani kwize chokuhwera.³⁰ Vazuhi vavalu kusaka inzira yo kutiyira chisepe mi chiva sumunwina kato zana mwi wate, ni kupanga uvu vasaka ku zindira ikora mwi wate kuvusu vwe tusi.³¹ Kono Paulusi cha wambira muyendisi wa masole ni masole, “Mbwita ava vakwame chive kala mu chisepe, kase muwole ku hazwa.”³² Cwale masole chiya kosola mihala ya kasepe zana ni kukasiya ka kuke.³³ Cwale izuva halivali kuñatula, Paulusi chava kumbira vonse kuti valye zilyo, Chati, “Ili izuva de kumi ni minwe yo ne ni mulindire mi kamuli; kakwina chimwi chimwalya.³⁴ Cwale ni mi kumbira kuti mulye chimwi, kakuti ichi cho kuhala kwenu; imi kakwina nanga lusuki lonke lwe mitwi yenu lwese luzove.”³⁵ Hacha manite kuwamba izi, cha hinda vuroto ni kulitumera kwe Ireeza havusu bwa vantu vonse. Mi cha chi jamona chikwa ni kutanga kulya.³⁶ Imi vonse vava susuwezwa mi hape chiva hinda zilyo.³⁷ Tuvali kwina 276 vantu muchi sepe.³⁸ Hachi vamanite kulya kwikutu, chiva zwisa zi lema muchisepe cho ku zindira zikwa zavo

mumenzi. ³⁹ Hachili ñatwire inzuva, kena vava lemuhi icho chivaka, kono vavoni irizo ni kamba, mi chiva kandekisana kambe vawola kutwala chisepe hateni. ⁴⁰ Mi civa kosola mihara ikwete akori ni ku zisiya mwi wate. Mwi nako iswana chiva sumununa mihara akwete mapuranga oku sikululisa chisepe ni kuzimika i seiri ikando kuluhuho; mi chiva liva he rizo. ⁴¹ Kono chiveza hachi vaka aho mezi u kwimbali zovere avali kukopanera, mi chisepe chicha mina kuya hansi, ni tako lye chisepe chilya kakatira hateni ni kushala kusa woleka kuzwa ho ni kuchoka lyo kuvusu, kono chisepe chicha tanga kuñatoka vakeñi cha mandinda avali kukalihite. ⁴² Mulero wa masole ubali okwihaya vasuminwa iri kuti kanji kuwaniki yo wola kusamba ni kulovoka. ⁴³ Kono mukulwana wa masole avali kusaka ku haza Paulusi, imi cha kanina muhupulo wavo; mi cha layera avo vavalí kuwola kusamba kuti va chirukire mumezi ni kusambira kwi rizo. ⁴⁴ Cwale vakwame vonse muve chilire, vamwi ha mapuranga, vamwi hanzimwi zintu zi chimboka zina muchisepe. Mweyi inzira chikwa wanika kuti tuvonse tuva kasiki hande herizo.

Inkauhanyo 28

¹ Hatuva letwa siinte vulyo, tuva lituti kuti chiwoli chiva kusupwa Maluta. ² Vaantu vasecho chilalo nivaha kwetu isi ka chisemo cha vulyo vulyo, kono vava muniki mulilo ni kutu tambula twense, chevaka lya vungi vwe nvula ni mpeho. ³ Kono linu Paulusi ha kunganya zisamu ni kuzi vika ha mulilo, chihiri nica bbuluka kevaka lyakuhisa, ni ku lizingila kwianza

lyakwe. ⁴ Vene vecho chilalo hava vona chinyolozi chidenga kwi yanza lyakwe, nivacho ku zumwi ni zumwi, "Uzu mukwame kanti mwihayi yavaka lovoki kwi wate, kono mulao kana uvali kumu zuminina ku hala." ⁵ Kono cwale na zukutwila nyolozi mumulilo imi kana ava holofali. ⁶ Vavamu lindile kuti eezule ifivere kamba kufwa. Kono havamana kumulolelela inako inde ni kuvona kuti kakwina chivonahala vuvi kwali, niva chincha minahano yavo ni kuta kuti nji Ireeza. ⁷ Haho muchivaka china hafuhi kuveena inkanda zavakulwana vachiwoli, mukwame yava kusumpwa Pabuliyusi. Naatu tambula nikutu lela mazuva otatwe. ⁸ Iva chitahali kuti isi wa Pabuliyusi ava ku lwazikwa ifivere ni musululo. Paulusi hayenda kwali, avalapeli, kuvika mayanza akwe hali, ni kumu hoza. ⁹ Hakumana ku chitahala ichi, vaantu voonse vamu chiwoli vava kulwala navo chiveza nikwiza kuhozwa. ¹⁰ Vaantu hape nivatu kuteka chamikutekero mingi. Hatuva kulitukiseza ku zuha, niva tuha zituvali saka. ¹¹ Hakuhita myezi yotatwe, nitwa zuhila muchisepe cha Alezandiriya, chivena hamaliha kuchiwoli, chiva kuswana sina mambili. ¹² Hatuka siika mumuleneñi Sirasuse, tuve kalimo mazuva otatwe. ¹³ Kuzwaho chitwa zuha nikuka sika mumuleneñi wa Regiyumu. Hakumana luzuva lonke luhuho luzwa kuvumonso nilwa huunga, mumazuva overe nitweza kusika mumuleneñi wa Putewoli. ¹⁴ Umo tukvaka wani baswisu bazalwa hamwina imi vava memetwe kwikala navo mazuva ahinda iyanza niovere. cheyi inzila nitweza kusika kwa Roma. ¹⁵ Kuzwaho vantu vazalwa hamwina, hava zuwa zetu, niveza kutu katana kusika KuMusika wa

Apiyusi ni Ku Mitaveni yotatwe. Paulusi havona vazalwa hamwina, nalitumera kwa Ireeza ni likoza. ¹⁶ Hatwinjila mwa Roma, Paulusi ava zumininwe kuhala kachakwe ni valwi venkondo vavaku mugantela. ¹⁷ Imi nikweza hakuti hakumana mazuva otatwe Paulusi nasumpa hamwina avo vakwame vavali vayendisi kuma Juda. Haveza hamwina, nacho kuvali, “Bakwangu, nihanisana niva pang'i zisalukite kuwantu kamba kumulao uvesikulwenu, nivaletwa chakuva musuminwa kuzwa kwa Jerusalema mu mayanza avaRoma. ¹⁸ Hava mana kuni vuza impuzo, niva tabela kuni lukulula, kakuli kana kuveena livaka mwangu kuatulelwa kwihayiwa. ¹⁹ Imi cwale maJuda havatanga kuwamba kusandukila intakazo zavo, china hambilizwa kuka kumbila kwa Sizare, nihaikenge kahena kuti kuvali kunyansa chisi changu. ²⁰ Chakuya che nkupo yangu, linu, nakumbiila kukuvona kuti ni wambe nawe. Ivaka lyakuti Isiraere iina insepo yakuti ni kakatiile mumahaka. ²¹ Linu nivaacho kwaali, “Kana tuva tambuli mañolo akazwa kwa Judea kuamana nanwe, imi kakwina nanga mukati kenu muzwale yava kezi kuvihia kamba kuwamba chintu chivi kuamana nenwe. ²² Kono ni saka kuzuwa kwenu momu hupulela kwechi chiyemba, kakuli kwi zivehele kwetu kuti chiwambitwe kuhi no kuhi.” ²³ Hava mana ku lukisa izuva lyakwe, vaangi vaantu vava kezi ku munzi kwa vali kuhala. Cha tambika indava kuvali, niku wamba za vulotu bwa Muvuso wa Ireeza, nalika susweza kuamana ni Jesu, vonse vaku mulao wa Mushe niku vaporofita, kuzwa kuseni

kutwala chitengu. ²⁴ Vamwi baba zuwisisi chazitu ziva wambiwa, imi vamwi kena vava kuzumina. ²⁵ Hava sana vava lizumini mukati kavo, niva yenda Paulusi hamana vulyo kuwamba ili liinzwi lyonke. “Luhuho Lujolola luva wabi initi cha muporofita Isaya kuve sikulwenu. ²⁶ Nacho,” Uyende kwava vaantu nikukati, chaku zuwa kamuzuwe, konokete muzuwisise; Niku vona kamuvone, imi kete muvoniseze. ²⁷ Mukuti inkulo yava vaantu chiya voola hansi, Matwi avo chi azuwa chavukavo, vava zimi meno avo; nikuzuwa cha matwi avo; kavati chi tambula cha meenso avo, ni kuzuwa cha matwi avo, niku zuwisia che nkulo zavo, ni ku sanduka hape, nikuti kani va hoze.” ²⁸ Chovulyo, iwe wizive kuti impulsu ya Ireeza chi iva tuminwa ku machava, imi muva zuwe. ²⁹ Hamana kuwamba, maJuda nivaliyendela, nivava ni inkaani mukati kavo vene. ³⁰ Paulusi avahali zilimo zovele munzubo yakwe ya kulihila, nikuti avali ku tambula vonse vavalikwiza kwaali. ³¹ Avali ku ruta muvuso wa Ireeza ni ku ruta zintu kuamana ni Simwine Jesu Keresite cha kuli tombola konse. Kakwina yava kumuzimika.

**Kuhane Bible
The New Testament in the Kuhane language of
Botswana and Namibia**

copyright © 2020 Door 43 International Mission Community

Language: Chikuahane (Kuhane)

Translation by: Door 43 International Mission Community

Contributor: Aldrian Mubu, Alexandre, BENJAMIN SINVULA KACHANA , CORNELIA NSALA MUTUMBA, Candy Mwitumwa, Charles Ndeni, Christine N. Matomola, Chuma Kashuwa, Clarina Likokoto, Cornelius Nsala Mutumba, Erestina Simubali, Francina Simana, Grace N Sinvula, Iuze Kasale, Jeffrey Kolokwe, Jeke samunzala, John Wood, Joseph, Larry Versaw, Leon M Musilizo, MANYANDO R LUNZA, Mary, Matongo Rosemary, Mbala Raphael, Mbala Raphael Mbala, Memory Nzila Saisai, Mondele Kpanga, Moses Musukubili M, Nixon, Norah Namasiku Mwanamwali, Rose Lunza, Rosemary Matongo, Rosina Iuze Musialike, SIMANA FRANCINAH, Silishebo Lindah, Simwanza Patricia Sepiso, Siseho Dominic Sikopo, alexandre, benjamin sinvula kachana, cornelia, erestinah, fred waluka, iuze kasale, john k streeter, mary chiteta, stewarddd, tebogo Tshenyego, winnie Muhosho

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 18 Aug 2020

c4515960-0a9d-5ab2-8ffe-52f395a41fc8